

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirmi Beşinci İnikat

31 Kânunuevel 1927 Cumartesi

MÜNDERECAT

	Sayfa		Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI	218	kâletinden şifahi suali ve Ziraat Vekâleti Ve-	
2. — HAVALE EDİLEN EVRAK	218:219	kili Rahmi Beyin cevabı.	220:224
3. — TAHLİFLER	219	6. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD	224
4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI	219	1. — Anadolu - Bağdat Demiryolları İş-	
1. — Adana'nın kurtuluş bayramına işti-		letme Müdiriyeti ve Haydarpaşa Liman ve	
rak etmek üzere bir Heyeti Mebusenin gön-		Rıhtım İdaresinin 1928 senesi beş aylık büt-	
derilmesi hakkında Adana Belediye Riyase-		çesi hakkında (1/62) numaralı kanun layihası	
setinden mevut telgrafname.	219	ve Bütçe Encümeni mazbatası.	224:226,235:237
2. — Mersin'in kurtuluş bayramına iştirak		2. — Bahriye, Dahiliye ve Maarif vekâ-	
etmek üzere bir Heyeti Mebusenin gönderil-		letleriyle Posta ve Telgraf ve Rüsumat Mü-	
mesi hakkında Mersin Belediye Riyasetin-		diriyeti Umumiyelerinin 1927 senesi bütçele-	
den mevut telgrafname.	219:220	rinde münakale icrasına dair (1/38), (1/46),	
3. — Orman kanunu layihasının iadesine		(1/49), (1/64), (1/65) numaralı kanun layi-	
dair Başvekâlet tezkeresi.	220	halarıyla İdare Heyetinin, Büyük Millet Mec-	
5. — SUALLER VE CEVAPLAR	220	lisi 1927 senesi bütçesine tahsisatı munzam-	
1. — Avrupa'ya tetkike giden Ziraat Vekâ-		ma ilavesi hakkında (2/11) numaralı teklifi	
leti Ziraat Müdürü Umumisi Naki Beyin Hâki-		kanunîsi ve Bütçe Encümeni mazbatası.	226:229, 232:234
miyeti Millîye Gazetesindeki beyanatı hakkın-		3. — Karadeniz Tahlisiye İdaresinin 1928	
da Antalya Mebusu Rasih Beyin Ziraat Ve-		senesi bütçesi hakkında (1/66) numaralı ka-	
		nun layihası ve Bütçe Encümeni mazbatası.	229: 231,238:240

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI

Yürümlü Dördüncü İnikat

29 . 12 . 1927 Perşembe

Refet Beyin riyasetlerinde inikat ederek Kayseri Mebusluğuna intihap olunan Reşit Beyin intihap mazbatasını tasdik edildi ve Diyarbakir Mebusu İbrahim Tali Beyin istifanamesi okundu.

Şûrayıdevlet mülkiye dairesi reisliği ve Maliye ve Nafia dairesi azalığı için intihap icra edildi. Müteakiben Niyazi Efendi hakkında Arzuhal Encümeni mazbatasını müzakere ve mezkûr encümene tevdiî tensip edildi. Şûrayıdevlet reis ve azalığına İsmail Hakkı ve Edip Kemal beylerin intihap edildiği tebliğ edildi.

Hudut ve Sevahili Sıhhiye Müdüriyeti Umumiyesiyle Seyrisefain İdaresinin 1928 senesi bütçeleri müzakere ve kabul ve heyeti umumiye tayini esami ile reye vazolundu.

Harcırah Kararnamesine müzeyyel 18 Haziran 1927 tarihli Kanunun jandarma zabitan ve mensu-

binine de teşmili hakkında kanun layihasının ikinci müzakeresi icra ve kabul edildi.

Türkiye Cumhuriyeti ile Çekoslovakya, İsviçre ve Meksika hükümetleri arasında akdolunan ikamet ve muahedenet mukavele ve muahedenamelerinin tasdik hakkındaki kanun layihalarının birinci müzakereleri icra olundu.

Ve müteakiben harekâta bulunan toplu jandarma kıtaatı zabitan ve memurinine bir nefer tayini verilmesi hakkındaki kanun layihasının dahi birinci müzakeresi icra edildikten ve tayini esami ile reye konulan kanunların kabul edildiği tebliğ olunduktan sonra inikada hitam verildi.

Reis	Kâtip
Reisvekili	Afyonkarahisar
Refet	Ruşen Eşref
	Kâtip
	Rize
	Ali

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Layihalar

1. — Ankara İstiklal Mahkemesince sehven hidematı şakkede istihdamına karar verilen Cafer hakkındaki rükmün refine dair kanun layihası. (Adliye Encümenine)

2. — İslahî Hayvanat Kanununa bazı mevât tez-yili hakkında kanun layihası. (Ziraat, Dahiliye ve Adliye encümenlerine)

3. — Bazı müessesata bahşedilen posta, telgraf ve telefon ücretleri muafiyetlerinin lağvı hakkında kanun layihası. (Dahiliye ve Bütçe encümenlerine)

4. — Harita Müdüriyeti Umumiyesinin 1927 senesi bütçesinde münakale icrasına dair kanun layihası. (Bütçe Encümenine)

5. — Müdafaa-i Milliye Vekâletinin 1927 senesi bütçesinde münakale icrasına dair kanun layihası. (Bütçe Encümenine)

6. — Mülâzım Şemi Efendinin silki askeriden tardına dair verilen hükmün refi hakkında kanun layihası. (Adliye Encümenine)

7. — Yol Mükellefiyeti Kanununun yedinci maddesinin tadili hakkında kanun layihası. (Nafia ve Dahiliye encümenlerine)

Teklifler

8. — Aksaray Mebusu Besim Atalay Beyin, icar ve isticar mukavelenamelerinin takvim senesine göre yapılması hakkında teklifi kanunisi. (Ticaret ve Adliye Encümenlerine)

9. — İstanbul Mebusu Süreyya Paşanın, belediyelerden yüzde iki nispetinde Merkezi hükümet vergisi alınmasına ve tarik bedelinin nisfının belediyelere ait olmasına dair teklifi kanunisi. (Nafia, Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

10. — İstanbul Mebusu Süreyya Paşanın, şehirler dahilinde icrayı faaliyet eden ve edecek olan şirketlerin Nafia Vekâletiyle olan irtibatlarının fekki ile şehremanetlerine ve belediyelere raptedilmeleri hakkında teklifi kanunisi. (Nafia ve Dahiliye Encümenlerine)

11. — *Sivas Mebusu Remzi Beyin, millî paramız kıymetinin tespit ve tezyidi ve memleketin iktisadî inkişafının tesrii için mevcut bazı çarelere tevessül edil-* | *mesi, ithalâtımızın tenkisi ve bazı vergi ve resimler varidatının tezyidi hakkında teklifi kanunisi. (Ticaret, Adliye, Maliye ve Bütçe Encümenlerine)*

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati; Saat : 14,00

REİS : Hasan Bey

KÂTİPLER : Ruşen Eşref Bey (Afyonkarahisar), İshâk Refet Bey (Diyarbakir)

REİS — Celseyi açıyorum.

ABDÜLMUTTALİP BEY (Malatya) — Efendim, Şûrayıdevlet Nafia dairesi azalığına Edip Kemal Beyin intihap edildiğini Müsterek Encümen mazbatasında gördüm. Edip Kemal Bey Şûrayıdevlet azalığına in-

tihap edilmiştir. Devair taksimini Şûrayıdevlet kendisi yapar.

REİS — Yani devair taksimatı buradan yapılmaz, öylemi efendim?

ABDÜLMUTTALİP BEY (Malatya) — Evet efendim.

3. — TAHLİFLER

REİS — Efendim; ahiren Kayseri Mebusluğuna intihap edilen Reşit Bey ile Erzincan Mebusu Saffet

Beyin tahlifi icra edilecektir. (Reşit ve Saffet Beylerin tahlifleri icra edildi.).

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — *Adana'nın kurtuluş bayramına iştirak etmek üzere bir Heyeti Mebusenin gönderilmesi hakkında Adana Belediye Riyasetinden mevрут telgrafname.*

Ankara Büyük Millet Meclisi Riyaseti Muhteremesine

İstihlâsı mübeccel Büyük Millet Meclisine ve onun ulugazisine medyun olan Adana ve Adana'lıların beş kânunusani kurtuluş bayramını tesit esnasında zati devletleri ile Meclis azayı kiramından müntehap bir heyetin şehrimizi teşrif ve nâilî sürur buyurmaları temennisini arz ile tazimatının kabulünü iştirham ederim efendim.

Belediye Reisi
Turhan Cemal

2. — *Mersin'in kurtuluş bayramına iştirak etmek üzere bir Heyeti Mebusenin gönderilmesi hakkında Mersin Belediye Riyasetinden mevрут telgrafname.*

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Başta muhterem rehberimiz ve ulu gazimiz Mustafa Kemal Paşa Hazretleri olduğu halde bir çok vatanperveranın mesali meşkûresi neticesi olarak Anavatana iltihak eden yurdumuzun kurtuluş gününün altıncı yıldönümünün yevmi tesidi olan 5 kânunusani sürurumuza iştiraki huzurlarıyla bizlere şeref bahşetmek üzere Meclisi Alii Milliden bir heyetin lütfen memleketimizi teşriflerinin temin buyurulmasını iştirhamatı mahsusamıza terdifen arz ve rica eylerim efendim.

Belediye Reisi
Şevket

REİS — Efendim; kurtuluş bayramları hakkında Yozgat Mebusu Süleyman Sırrı Beyin bir takriri var, okunacaktır :

Riyaseti Celîleye

31 . 12 . 1927

Düşman istilâsından kurtarılan memleketlerimizin istihlâs günlerini tesiden her sene mahallerinde yapılan merasime Meclisi Âliden de bir heyetin iştiraki talep ve rica edilmektedir. Bu rica Meclisi Âlide memnuniyetle telâkki buyurularak kura ile tefrik olunan adedi zevattan mürekkep bir heyet gönderiliyor. Bir hissi hürmet ve vatanî ile vaki olan bu talep aynı his ile isâf edilmekte ise de, bu vaziyet Meclis bütçesinden ve dolayısıyla millet veznesinden az çok bir masraf ihtiyarını istilzam ettirdiği gibi mahallerinin fakir ve her zaman devlet, idarei hususiye bütçelerinden müzaharet ve muavenete arzı ihtiyaç ettiği cümlece ma'lum belediyeleri bütçelerine de bir külfet tahmil ediyor. Hal böyle iken mahallerinde lâıyıkı veçhile merasim yapılsa ve kuruluş günleri tesit edilse de Meclisi Âliden gidecek heyetten de sarfı nazar ve Meclis namına beyanı memnuniyet ve hissiyatı mahalîyeye kalben iştiraki mutazammın bir cevap yazılarak bu bapta ihtiyarı muktazi mebalîğın memleketin fıkârasına, yollarının imarına ve hususatı saireyi zaruriyesine sarfına imkân bırakılsa daha muvafık olacağı mütalâasıyla takdim ettiğim takririmin reye arzını teklif eylerim.

Yozgat Mebusu
Süleyman Sırrı

REİS — Efendim; bu takriri reyinize arz edeceğim. Süleyman Sırrı Beyin takririni kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

O halde efendim, mahallerinin hissiyatına, takrir müeddası veçhile Divanı Riyasetçe münasip cevaplar verilmek suretiyle mukabele edilecektir.

3. — *Orman kanunu lâiyhasının iadesine dair Başvekâlet tezkeresi.*

REİS — Okunacaktır :

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celîlesine
İhzar edilmekte bulunan Orman kanunu lâiyhası, ormanlara müteallik bilumum ahkâmı muhtevî bulunduğu cihetle Ticaret Vekâleti Celîlesince teklif ve 12 Kânunuevvel 1341 tarih ve (6/5917) numaralı tezkere ile takdim olunup halen Ziraat Encümeninde derdesti tetkik bulunduğu anlaşılan Orman mahsulâtı kanun lâiyhasının müzakeresine ihtiyaç olmadığından istirdadı, Ziraat Vekâleti Celîlesinden yazılan 20 Kânunuevvel 1927 tarih ve (3767/62) numaralı tezkerede talep olunmuştur.

Mevzubahıs kanun lâiyhasının iadesine muktazi muamelenin ifasına emir ve müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekîl
İsmet

REİS — Efendim, lâiyhanın henüz Heyeti Umumiye müzakeresine girmediği için alelusul iade muamelesini yapacağız.

4. — SUALLER VE CEVAPLAR

1. — *Avrupa'ya tetkike giden Ziraat Vekâleti Ziraat Müdürü Umumisi Naki Beyin Hâkimiyeti Milliye gazetesindeki beyanatı hakkında Antalya Mebusu Rasih Beyin Ziraat Vekâletinden şifahî suali ve Ziraat Vekâleti Vekili Rahmi Beyin cevabı.*

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celîlesine

İki gün evvelki Hâkimiyeti Milliye gazetesinde Avrupa'ya tetkike giden Ziraat Vekâleti Ziraat Müdürü Umumisi Naki Beyefendinin beyanatı vardı. Bu beyanatta Ziraat Vekâleti hesabına Almanya'da tetkikatta bulunan Şurayıdevlet âzasından Süreyya Beyefendi ile teşriki mesai edeceği beyan buyuruluyordu. Süreyya Beyefendi, uzun müddet evvel Şurayıdevlet azalığına intihap olunmuş ve vazifesine mubaşeret etmiştir. Vekâletle alâkası olmayan ve hâkimlik sıfatını haiz bir vazife ile muvazzaf bir zatin Ziraat Vekâleti hesabına tetkikatta bulunması doğru mudur?

2. Ziraat Vekâleti Celîlesince tesisi kabul olup bir mütehassısla da bu hususta mukavele akdedilmiş iken tekrar Ziraat Müdürü Umumisi Beyin de bu hususta tetkikatta bulunması intaç olunmuş bir işi tekrar tetkik değil midir? Bu hususları Ziraat Vekâleti Celîlesince şifahen cevap ita bulunmasını sual ve arz eylerim.

26 . 12 . 1927
Antalya Mebusu
Rasih

ZİRAAT VEKİLİ MUSTAFA RAHMİ BEY
(İzmir) — Efendim; Antalya Mebusu Rasih Bey arkadaşımız sualinde iki esaslı noktaya temas ediyor. Birisinde diyor ki Şurayıdevlet azası olan bir zatin Ziraat Vekâleti hesabına iş görmesi doğru mudur? Bir de böyle mütehassıs gitmiş, orada bulunan bir mütehassısla mukavele akdetmiş. Tekrar ikinci bir zatin gönderilmesine lüzum var mıdır, hasılı tahsil olmaz mı? Buyuruyorlar. Heyeti Celîlenin ma'lumu-

dur ki geçen sene Ziraat ve Baytarî tedrisatımızın islahı maksadıyla bir kanun tedvin olunmuştu. Bu kanunla celp olunacak mütehasşıs lar marifetiyle memleketimizin şimdiye kadar bizce meçhul olan serveti hakikiye-i ziraiye ve hayvaniyesi hakkında ilmi ve fenni bir tetkikat yapılacak, bu tetkikiat neteyâici olarak bir taraftan da tesis olunacak enstitütülerde âli bir tecrübe-i tetkik ile memleketin istikbal ve âtisi için tedrisatı hayvaniye ve ziraiyemizin islahına ve tedabiri ilmiyesine dair programlar ihzar olunacaktı. Bu kanunun ihzârı zamanında halen Şurayıdevlet azasından bulunan Süreyya Bey Ziraat Vekâletinin Müsteşarı idi. Süreyya Bey üç sene mütemadiyen bu Vekâlet Müsteşarlığında bulunmuş, hizmet etmiş, Vekâletin bütün muallim ve talebelerini yakından tanımış ve böyle bir vazifeyi lâıkiyle ifa edecek bir zat olduğu için Ziraat Vekâleti, Ziraat Vekâletinden ayrılmış olmasına rağmen Almanya'dan celp olunacak profesörlerin ve enstitü planlarının mahallerinde ihzârı ve bu enstitüler ve âli ve tali mektepler için alınacak levazımı feniye ve alâtin mubayaası, bilhassa tedrisatı ziraiyeyi islah için lüzumu olan kitapların ve eserlerin intihabı ve bundan başka enstitütülerde muavin olarak çalışacak ve tali mekteplerde muallim olarak bulunacak ve ziraat istasyonlarımızda taharriyat ve tecrübe yapacak mütehasşıs lar yanında çalışacak gençlerin oradaki müessesatı muhtelifeye yerleştirilmesi gibi pek mühim ve mütenevvi vazaiyle tevzif olunmak üzere Heyeti Vekileye teklif olunmuştu. Heyeti Vekile de Süreyya Beyi, bu arz ettiğim vazai ile tavzif ederek Avrupa'ya gönderdi.

Diyorlar ki bu hâkimdir. Binaenaleyh böyle vazifeyi üzerine alamaz demek istiyorlar. Bendeniz Süreyya Bey, Şurayıdevlete geçmekle bir hâkimlik sıfatı iktisap ettiler mi, etmediler mi bunu arz edecek değilim. Çünkü bu bir mesele-i hukukiyedir. Şurayıdevlet azaları hakikaten hâkim midirler, yoksa idarî mahiyette, istişarı bir mahiyette bir heyetin azası mıdır? Bunun muhtelif şuaabâtı vardır. Bunun nafia dairesi vardır. Şu ve bu daireleri vardır. Bunlar lüzum ve menî muhakeme kararları verirler. İntihai hüküm vermezler. Fakat bazı idarî hüküm de verirler. Bu itibarla bendeniz Şurayıdevlet azaları hâkim midir, değil midir burasını mevzubahis edecek değilim. Daha doğrusu bilmiyorum. Fakat muayyen bir iş için mütehasşıs olarak Şurayıdevlet azasından bir zat bulunur, memlekette o mesleğin erbabı da çok bulunmazsa, hükümet böyle bir zati muvakkat bir zaman için, fevkelâde bir iş için gön-

dermeye salâhiyettar mıdır, değil midir? Bendeniz bunun için bir mahzur yoktur zannedirim. Memleketin bir işi için devletin müessesesinin azasından birisini bilhassa ihtisasa taalluk eden bir iş için gönderebilir. Ve bu sual Ziraat Vekâletine tevcih olunmalı idi. Şurayıdevlet Başvekâlete merbuttur. Ziraat Vekâleti bir mütehasşıs aramış Süreyya Beyi bulmuş ve Başvekâletten rica etmiş ve Heyeti Vekile de muvafakat etmiştir. Binaenaleyh o sualin muhatabı ben değilim. İkinci meseleye cevap vereceğim. Naki Beyi niçin göndermiş buyurdular? Evvelce de arz ettim. Ziraatımızın islahına başlanıldığı sırada haricîten getirilecek mütehasşıs ların intihabı meselesi çok mühim ve müşkül bir iştir. Bundan üç sene evvel Macaristan'dan mütehasşıs getirmek için bazı arkadaşlar hatta mütehasşıs değil ustabaşı getireceklerdi, aylarla uğraştılar, Avrupa'dan mütehasşıs getirmek çok müşkül iştir ve bazı getirilenler de işe yaramadıkları, matluba muvafık olmadıkları için iade olmuşlardı. Binaenaleyh çok dikkat, ihtiyat ve teenni ile hareket etmek ve gayet çok emek sarfetmek lâzım olan bir iştir. Arz ettiğim gibi muvaffak olmak için mümkün olan azami gayreti sarf etmek lâzımdır. Kaldı ki bu müessese öyle bir müessesedir ki, Türkiyenin bütün menatıkında tetkikat yapacak, memleketin vaziyeti ziraiye ve hayvaniyesi hakkında şimdiye kadar meçhul olan menabî ve servetleri tayin edecek mütehasşıs ları ihtiyacı vardır. Menabîi servetimizimizin veya mevcut servetlerimizimizin iyilikleri, faziletleri evsafı itibariyle mahlul olan hususatı bu ilim heyeti tarafından bir iki sene devam edecek tetkikatı ile tayin edecektir. Sonra bu malumatı enstitütülerde, tecrübe istasyonlarında senelerce tetkik olunarak onların çizeceği program sayesinde hakiki islahât yapılmak imkânı hâsıl olacaktır. Bunu yapacak profesörler bulmak çok mühim bir iştir. Nitekim şimdiye kadar çalışıldığı halde yalnız Prusya tesisatı ziraiye müdüriyetinden gayrisinin mukavelesi imza olunamamıştır. Çünkü her profesör ayrı bir yerde, başka bir tecrübe istasyonunda, başka bir yerde çalışmaktadırlar. Bunlarla temas etmek bunlara bizim teklifat ve şeraitimizi kabul ettirmek için bir kaç arkadaşın muhtelif yerlerde uzun uzadıya çalışması lâzımdır. Hatta bir mütehasşıs la mukavele akdolunduktan sonra bilâhara Amerika'ya gitmiş. Binaenaleyh profesörleri bulmak ve bulunanlarla mukavele yapmak başlı başına bir iş olduğu gibi getirilecek profesörlerin tecrübeleri, eserleri tanınmış mütehasşıs lar olması da çok itina edilmesi lâzım gelen bir şeydir. Aksi halde memleketimizde bulunan

muallimlerimizden daha çok tecrübe görmemiş zevat intihap olunurki; bu, hedefe ve maksada göre doğru bir hareket olmaz. İşte bunlardan başka arz ettiğim gibi birçok talebeler gönderdik, bunları yerleştirmek sonra bu vesaiti fenniyeyi tetkik etmek, hazırlamak, icap edenleri mubayaa etmek, sonra ziraat, baytarî âli mekteplerinin planlarını ihzar etmek, lisanımıza nakli elzem olan asarı ilmiyeyi nakletmek ve daha bu gibi birçok vazaif dolayısıyla ki, marttan evvel behemehal inşaata ve tetkikata başlamaları zaruridir - bunları bir an evvel temin ve mukavelât ve kontratların akdedilmesi ve lâzım gelen basaitin ihzar edilmesi için oraya bir arkadaş daha gönderdik. Maruzatım bu kadardır efendim.

RİSİH BEY (Antalya) — Muhterem arkadaşlar, bendeniz esasa girmeden evvel usul noktasından maruzatta bulunacağım. Vekil Beyefendi suali bana sormak lâzım gelir. Çünkü, Süreyya Beyin Heyeti Vekile göndermiştir buyurdular. Binaenaleyh evvelimde bir noktaya cevap vereceğim. Heyeti Vekile Süreyya Beyin gidemiyeceğini Ziraat Vekâletine kaç defa söylediği halde Ziraat Vekâleti Musırran iddia ederek göndermiştir. Onun için sualim doğrudan doğruya Ziraat Vekâletine aittir ve Ziraat Vekâletine sormaya mecburum (Bravo sesleri) efendiler, bu devlet ve bu millet zaruret görmüş, Şûrayıdevleti teşkil etmiştir. Bütçesiyle tahsisat vermiştir. Memleketin işini görmek için Süreyya Beyi de oraya intihap etmiştir. Süreyya Beyefendi orada vazifesini ifa ile mükellefdir ve vazifesine de başlamıştır. Vazifesine başlayan bir hâkimî Ziraat Vekâletinin alıp ihtiyacım vardır diyerek Almanya'ya göndermesi muafık değildir. Çünkü biraz müddet geçtikten sonra aynı daireden, Süreyya Beyin bulunduğu Nafia ve Maliye dairesi azasından bir arkadaşımız Dahiliye Vekâleti Müsteşarlığına intihap edilmiş, Süreyya Bey de Almanya'ya gitmiştir, diğer bir aza da, Asaf Bey veya Vasıf Bey arkadaşımız da uzun zamandan beri rahatsızlığından dolayı daireye gelemiyor ve bu yüzden iki aydan beri bu dairenin işi yüzüstü kalmaktadır. Bakınız mahzur nasıl taayyün etmiştir? Yazık değilmidir bu memleketin parasına, bu dairenin işlerini kim görecektir, bu daire muattal kaldıktan sonra bunun parasını kim verecektir? Süreyya Bey arkadaşımıza çok hürmet ederim, memleketin Yüksek bir ilim adamıdır, bu memleketin yetiştirdiği kıymetli bir zattır. Fakat ya, Şûrayıdevleti tercih eder veyahut ihtisası dahilindeki Ziraat Vekâletini tercih eder, buna hiçbir diyeceğimiz yoktur. Fakat

verilen tahsisatla kabul ettiği vazifeyi bırakıp da Almanya'da tetkikatta bulunması bizim teşkilâtımıza uygun değildir çünkü artık o daire muattal kalmıştır. Dün intihap yaptınız, ekseriyet ancak tekevün edebildi. Muattal geçen bu üç ay zarfında ashabı mesalih düşününüz. Hem mahzur yalnız bununla da kalmaz. Asıl mahzur hâkimlik sınıfındadır. Süreyya Beyin, Vekil Beyin buyurdıkları gibi tetkik ve mubayaa ettiği işler ve akdettiği mukaveleler.

ZİRAAT VEKÂLETİ VEKİLİ MUSTAFA RAHİMİ BEY (İzmir) — Müsaade buyurun, Süreyya Bey mukavele akdetmiyor. Sefir Paşa imza etmektedir, Süreyya Bey mukaveleyi imza etmemektedir.

RASİH BEY (Devamla) — Mütéhassısı o buluyor, şeraiti o tespit ediyor. Sefir Paşa tasdik edecektir. Sonra bu zevatla Ziraat Vekâleti arasında bir ihtilâf vaki olursa bu mukavele aynı daireye gidecektir. Saniyen hâkim midir, değil midir mütereddit bulundum dediler. Hâkimdir. Efendiler. Hem de hâkimliğin en yüksek derecesindedir, Temyiz derecesindedir. Çünkü Divanı Âliye aza alıyoruz. O hâkimdir, hüküm verecektir. Binaenaleyh hâkimliğinde tereddüt olmayan bir vazifesine başlayan bu arkadaşın bu işle tanzihî idaremizin intizamı itibariyle muvafık değildir. Acaba Vekâletin hesabına muvafık mıdır? Onun hesabına da muvafık değildir. Türk memleketine bu şekilde tetkikler yüzünden alacağımız malzemeler neye mal olacaktır, tetkik buyurdunuz mu? Vekil beyefendi; beşyüz, altıyüz liraya alınabilecek olan boğaları, Vekâlet geçen sene acaba kaç liraya mubayaa etmiştir? Belki bu fiyatların üç misline mubayaa etmiştir. Çünkü heyetler vasıtasıyla yapılacak mubayaaı haricirahlar vesair masarifi zaruriye on kuruşluk ise yüz kuruşluğa, ikiyüz kuruşluğa çıkartıyor. Yani havsalamızın, aklımızın kabul etmeyeceği derecede masraf yükseltiyor. Bu mubaayati, münakaşaya vazederek bir müteahhit vasıtasıyla aldırıydık ve aldırırsak daha nafi olurdu. Çünkü mukavele şeraiti hilâfında verdin diyerek tutabilirdik. Getiren heyet kendimizin heyetimizdir. Mütéhassıs heyetidir. Kimi tutacağız? İsrâf varsa, sui istimal varsa kimi tutacağız? Efendiler; diğer bir cihet daha var: Mukavele bir müteahassis ile, Enstitüleri yapacak yüksek bir müteahassis ile akdedilmiş, güzel. Bu memlekette iki ilmi müessese vardır, biri Mektebi Harbiye biri de Tıbbiyedir. Bu iki müessese memleketimizde oldukça nafi müessese haline gelmiştir. Niçin? vaktiyle müteahassislar tarafından tesis edilmiş ve müteahassislar tarafından idare edil-

miş ve bugün de bize o mütehasşıs lar ayarında memleket adamları yetiştiriyor. Şu halde Ziraat Vekâleti de ilmi müesses e tesis edecekse bunu, böyle Avrupa'da uzun müddet aylarca yıllarca adam dolaştırmakla tesis edemez. Buna imkân yoktur. Mütehasşıs lar mademki mukavele akdetmiştir. Bu mütehasşıs ın yanına Kâtibi Umumi veya müessesenin Müdürü burada hazırlar ve burada mütehasşıs a ne yap-tıracağına planlarını vesairesini gözlerinin önünde yaptırırlar. Tetkikten çıkacak netice vakit ve nakit israfından başka bir faydayı münteç olmayacaktır. Üç dört senedir gördüğümüz budur. Saniyen Efendiler hepsini kabul edelim fayda vardır muhterem Efendiler, Ziraat Müdiriye ti Umumiyesinin, bütçe ile tevdi ettiğiniz vazai fi, eğer yalnız bunlardan ibaret olmuş olsaydı pekâlâ Ziraat Müdürü Umumisi de gitsin Avrupa'da tetkikatını yapsın ve bu tehsisatı idare etsin. Fakat Ziraat Müdürü Umumisinden istediğimiz yalnız Enstitülerin tesisi değildir. Ziraat Müdürü Umumisinin vazifesi burada pek çok ve daimidir. Ziraat Müdiriye ti Umumiyesine mülhak bir çok, müessesat ve şubata idare vardır. Bunları tetkik ve kontrol etse daha iyi olur. Avrupa'da yapacağı tetkikattan daha evvel müfit olur. Yapabileceği kadar kendi mntikasıyle mesul olur.

Beyefendiler, Meclisinizden işler çabuk çıkıyor. Fakat Vekâletlerdeki müteferri işler hakkındaki ashabı mesahilin müracaatlarına cevaplar tehhür ediyor. Sebebi nedir? Efendiler sebebi buradadır. Müdürü Umumiler nâzım olacaktır. Şubata idarenin daima başında bulunmaları lâzımdır. Müdürü Umumiler altı ay Avrupa'da gezerlerse işler şirazed en çıkar. Hem halkın hem de memleketin işi şirazesinden çıkar. Sonra işlerin tanzimi için seneler ister. Onun için hem halkın hem de bütçenin zararına hem de Vekâletin o müessesesinden beklenen umumi hizmet zararına böyle münferit vazifeler vermek doğru değildir. Avrupa'da tetkik edecek işleri varsa hariçten mütehasşıs lar göndersinler, daimi vazife ile muvazzaf arkadaşları böyle işlere memur etmek, daima bütçenin, işin, memleketin zararınadır. Bilhassa bu noktaların tenvirini rica ederim.

ZİRAAT VEKÂLETİ VEKİLİ MUSTAFA RİAHMİ BEY — Efendim, Süreyya Beyin gönderilmemesi için bir kaç defa teklife karşı mumanaat edilmiş. Fakat nihayet Heyeti Vekile karar vermiş. Süreyya Beyi göndermiş. Bu noktaların bendeniz evveliyatını bilmiyorum. Bendenizin bildiğim Vekâlete geldiğim zaman Süreyya Beyin Heyeti Vekilenin ka-

rariyle Avrupa'da şu veya bu vazifelerle tasvip edilerek orada bulunduğu dur. Orada yapılan kontratoların esas ı burada tespit olunmuş Süreyya Beye tevdi edilmiştir. Ve Süreyya Beye Oldenburg'da mukavele tevdi olunmuş ve Sefir Paşa tarafından imza edilmiştir ve diğerlerinin de imza salâhiyeti yine Sefir Paşa Hazretlerine havale olunmuş ve onun tarafından imza edilmiştir. Süreyya Bey yalnız muhtelif müessesata giderek oradaki talip olanların tedrisatını dinlemek, eserlerini görmek onlarla Türkiye'ye müteallik müdavelei efkâr etmek gibi yorucu üzücü memleketein muhtelif yerlerindeki işlerle istigal etmektedir. Ecir marifetiyle gelen mallar pahalıdır buyuruyorlar. Bu mallar müteahhit marifetiyle getirilecek olursa daha ucuz olur diyorlar. Fakat bu bir nokta nazardır. Fakat Avrupa'dan getirilen mallar cins hayvanat vesaire olursa bunlar herhalde müteahhide havale edilecek iş değildir.

Herhalde mütehasşıs lar marifetiyle yegan yegan görülerek evsaf ve şeraiti haiz olup olmadıkları tetkik edilerek birer birer alınması daha muvafıktır. Bunların bu şekilde mübayaasını bendeniz daha faydalı görürüm. İhtiyaca muvafık olması için belki biraz pahalı buluyorlar. O varittir. Bir malın mübayaası için onların harcırahı da buna inzımam edecek olursa bittabi daha pahalı mal olur. Fakat haddizatında Avrupa'dan gelecek memleketimizdeki eşyadan tabii daha pahalıdır. Masarif çok fazla olduğu için haddizatında zaten pahalıdır. Buyuruluyor ki, bir mütehasşıs ile mukavele yapılsın. İş ona havale edelim. Artık başkaca mütehasşıs ların çalışmasına hacet yoktur. Efendiler mesele öyle değil. Bir zat bu asırda bilhassa böyle ziraat ve hayvanat işleri gibi herbiri sekiz on şubeye ayrılmış iktisat işlerinde mütehasşıs ım iddiasıyla her istediğini yapamaz ve sahihibi salâhiyet adolunamaz. Onun için bir mütehasşıs mukaveleyi imza etmiş ve her iş olmuş bitmiş gibi bir neticeye varılamaz, onun için kendimizin de nihayet Türkiye'de çalışacak mütehasşıs ların Türk memurlar tarafından, mesul ve alâkadar müdirler tarafından bilinmesini, memleketin ihtiyacatına uygun bir surette malumat sahibi olmalarında fayda vardır.

Müdürler şubelerde çalışanlar gitmesinler diyorlar. Bunu biz de arzu ederiz. Müdürler vazifesi başından ayrılmasınlar. Fakat bazı zaman böyle idari işler için gitmelerine ihtiyaç hissediliyor. Gönderilen müdiri Umumi bunlar için gitmemiştir, tetkikat için gitmemiştir. Süreyya Beyin yapmakta olduğu işleri bir an evvel yapmak ve memlekette tatbik ve in-

taç etmek, beyhude yere fazla masraf etmemek ve birgün evvel buradaki tesisata başlamak için bir kişi yetişmemektedir. Bunlar biran evvel intihap olunsun, levazım mubayaa olunsun, planlar ikmal edilsin, kanunlar ihzar olunsun. Binaenaleyh bu şeyler biran evvel ihzar olunsun, halolunsun maksadiyle gönderilmiştir. Maksat fazla masraf değil bilâkis tasarruf etmektir. Sonra bir müdirin buradan ayrılmasıyla bu şubatin işi durmaz. Çünkü her ziraat müdirinin muavini vardır. Binaenaleyh işleri tehhüre uğramış ise ferden bir meselede şikayet etsinler. Ona icap eden cevabı vereyim. Başkaca maruzatım yoktur.

REİS — Nizamnamenin bir maddesi mucibince sual sorulmuş ve Vekil Bey de cevap vermiştir. Başka mesele kalmamıştır.

RASİH BEY (Antalya) — Reis Bey; şimdi verdiğim takriri reye koyunuz.

REİS — Sual dolayısıyla mı veriyorsunuz, yoksa müstakil teklif olarak mı?

RASİH BEY — Mustakil teklif olarak veriyorum.

REİS — O halde reye koyamam, Nizamnameye sığmaz. Hüküm aldirmek istiyorsunuz. Binaenaleyh ruznameye geçiyoruz.

6. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

1. — *Anadolu - Bağdat Demiryolları İşletme Müdiriyeti ve Haydarpaşa Liman ve Rihtım İdaresinin 1928 senesi beş aylık bütçesi hakkında (1/62) numaralı Kanun lâiyhası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (1)*

REİS — Heyeti Umumiyesi hakkında söz isteyen yoktur. Maddelere geçilmesini kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Anadolu, Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rihtım İdaresinin 1927 senesi adi ve fevkâlâde Bütçe Kanunlarına müzeyyel Kanun

Birinci Madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rihtım İdaresinin 1927 senesi Bütçe Kanununun ahkâmı meriyesi mayıs 1928 tarihine kadar temdit edilmiştir.

REİS — Efendim Bütçe Encümeni temdit şeklinde muamele yapmış. Fasil fasıl reye koymak imkânı münselip oluyor.

AĞAOĞLU AHMET BEY (Kars) — Anlayamadık.

REİS — Bütçe Encümeni 1927 senesi bütçesini beş ay temdit etmiştir. Halbuki bu bütçeyi Meclisi Âli fasıl fasıl müzakere edecektir. Onun için 1927 bütçesini veto etmek lâzım geliyor. Bu nasıl olur?

ENCÜMEN NAMINA ŞAKİR BEY (Edirne) — Efendim, Encümen mazbatasında arz edildiği veçhile, hükümetten gelen ilk teklif yeni bir bütçe şeklinde beş aylık tahsisatı ihtiva ediyordu. Encümeniniz 1341 senesinde senei maliye mebdenin marttan hazirana tahvili zamanında yapıldığı gibi bundada beş

aylık devreyi ayrı ayrı bir bütçe devresi addetmiyerek 1927 devrei hesabiyesine zammıtmeyi daha ziyade muafık gördü. Heyeti muhteremelerine arz edilmiş olan şekil, beş aylık tahsisatı 1927 senesi tahsisatı üzerine tahsisatı munzamma olarak ilâvesi şeklini ihtiva ediyor. Tahsisatı munzamma hakkında ki, Meclisi Âlinin usul ve teamülü bunda da cari olacaktır. Arz olunan lâiyhai kanuniyenin tahsisatı munzammaya müteallik olan maddesi kabul buyurulmak için fasıl fasıl tahsisatın müzakeresi ve kabul olunması muafık olacaktır. kanaatindeyiz.

EMİN BEY (Eskişehir) — Encümence altı yüz bin lira tenzil ediyor.

ŞAKİR BEY (Edirne) — Bunun hakkında izahat arz etmiştik. Altı yüz bin lira fevkâlâde bütçenin devam ettirilmesine mukabil olmak üzere adi bütçe içerisine vazedilmiş. Fevkâlâde hizmetlerin ifasına tahsis olunmuş tahsisat idi. Şekli tebeddül edince encümeniniz fevkâlâde bütçe hükmünün de adi bütçe ile müterafik olarak Hazirana kadar temdidini derpiş etti. Bunu lâiyhayı kanuniye ilâve edilmiş olan bir madde ile temin etmeyi iltizam etmiş oldu. Esasen altıyüz bin liranın vazı fevkâlâde bütçe ile kabul edilmiş olan tahsisatın bakiyesi şeklinde idi. Altyüz bin liralık bakiye, kanunun hükmü hazirana kadar temdit edilmek üzere aynen temdit ediliyor.

REİS — Vekil Beyefendinin mütalaası var mı efendim? (Yoktur sesleri).

Efendim, birinci maddeyi reye arz edeceğim. (Birinci madde tekrar okundu.)

REİS — Birinci maddeyi kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler ellerini kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

İkinci Madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rihtım İdaresinin 1928 senesi kânunusani iptidasından mayıs gayesine kadar beş aylık masarifine mukabil 1927 bütçesinin merbut cetvelde muharrer muhtelif fasıl ve maddelerine ceman «3 191 400» lira tahsisatı munzamma olarak ilâve olunmuştur.

Fasıl	Cetvel	Lira
1	Maşat, ücurat, yevmiyeler, aidat ve ikramiye	1 300 000

REİS — Mütalââ yoktur. Kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Fasıl	Cetvel	Lira
2	İşletme masarifi	1 826 900

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Fasıl	Cetvel	Lira
3	Masarifi mütenevvia	64 500

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Efendim, ikinci maddeyi reye arz edeceğim. (İkinci madde tekrar okundu).

Efendim, ikinci maddeyi kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler ellerini kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rihtım İdaresinin 1927 senesi masraf bütçesinin üçüncü Masarifi mütenevvia faslının sigorta sermayesine ait olan üçüncü maddesinde unvanı (sigorta ücret ve sermayesi) suretine tahvil olunmuştur.

REİS — Üçüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

Dördüncü Madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rihtım İdaresinin 1927 senesi Fevkalâde Bütçe Kanunu ahkamı dahi mayıs 1928 gayesine kadar temdit olunmuştur.

REİS — Dördüncü Maddeyi kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir efendim.

Beşinci Madde — Bu kanun bir kanunusani 1928 tarihinden muteberdir.

REİS — Beşinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir. efendim.

Altıncı Madde — Bu kanunun ahkamını icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

REİS — Altıncı maddeyi kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.

İSMET BEY (Çorum) — Kanunun heyeti umumiyesi reye vazedilmeden evvel bir sualim var: Temdit edilen kanunda mevzu varidatı muhammene bu tahsisatı munzammaya kâfi midir? Bu işaret edilmiştir. Lütfen izah etsinler.

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA ŞAKİR BEY (Edirne) — Adı bütçenin temdidî dolayısıyla bütçe ahkamı meriyesinin temdit hükmü içerisinde fevkalâde varidatın da cibayeti dahil olmak tabii bulunduğu göre varidat nazarı itibara alınmıştır. Fevkâlâde Bütçe Kanununun temdidine gelince; fevkâlâde bütçe esasen fazla varidatı istihdaf ediyor, bir de Hazinesinin muavenetine istinat ediyor. Maliye Vekilinin de icraya memuriyeti kaydı ile esasen bu kastedilmiştir.

İSMET BEY (Çorum) — Beş aylık varidatı muhammene miktarı taayyün etmiyor. Binaenaleyh Hazinesinin ne kadar paraya arzı ihtiyaç edeceği belli değildir.

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA ŞAKİR BEY (Edirne) — Efendim; devrei hesabiyesi beş ay temdit edilmiş olunca varidat miktarını yeniden tayine hacet görülmemiştir. Varidatın tahakkuku itibariyle beş aylık devreye mal edilmesinden ibaret bir muameledir. Bu noktada encümenimiz ayrıca varidat miktarının tayin ve tespiti gibi bir bütçe halinde getirmeğe lüzum hissetmemiştir.

İSMET BEY (Çorum) — Bu bütçeler bir hafta evvel verilmiş olsaydı daha iyi olmaz mı idi?

EMİN BEY (Eskişehir) — Varidat bazı aylarda çok, bazı aylarda az olur.

Hazirana kadar olan varidat kâfi gelmezse Hazirandan sonraki varidattan sarf edebilecekler mi?

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA ŞAKİR BEY (Edirne) — Hükümetten gelen ilk şekilde - Manzuru âlileri olmuştur - varidat için tefrik edilen beş aylık miktar, 1927'nin beş aylığından biraz daha fazla tahakkuk edeceği hesabına göredir. Filhakika encümeniniz varidatı mütalaa ettiği zaman varidatta beş-

aya isabet edecek kısmın tahakkuku vasatilerine göre hatta biraz ziyade olacağını kabul etmiş mevkiinde bulunmuştur. Emin Beyefendinin suallerinde varidatın daha az olmak inedişesine karşı bir tetbir taharrisi mevzubahis gibi. Encümeniniz bu vaziyet karşısında yeni bir tedbire lüzum görmemiştir.

EMİN BEY (Eskişehir) — Lâzımdır.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Bir sual soracağım efendim? Bütçeler böyle bir gün evvel veriliyor. Tetkik edemiyoruz. Acaba 1927 bütçesi ne zaman verilecek? Rica ederiz. Vakit ve zamanında verilsin.

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA ŞAKİR BEY (Edirne) — Efendim; umumi bütçe bittabi sadet haricidir. Bu bütçeye taalluku itibariyle İsmail Kemal Beyefendinin tenkitlerine de encümeniniz kendisini muatâp telâkki etmiyor. encümeninizin Meclisi Âliden havale suretiyle aldığı yeni lâyihanın ancak birkaç günlük mesele olduğu malumu âlileridir.

ZİYA GEVHER BEY (Çanakkale) — Sual soracağım efendim?

REİS — Sözmü jstiyorsunuz efendim? Kanunun müzakeresi bitti. Neye dair soracaksınız?

ZİYA GEVHER BEY (Çanakkale) — Nafia Vekâletine sual soracağım.

REİS — Sorunuz efendim.

ZİYA GEVHER BEY (Çanakkale) — «Bütçe Kanununun ahkâmı sarıhası» denildiğine nazaran Demiryolu İdaresi Teşviki Sanayi Kanununu tetbik etmiyor. Teşviki Sanayi Kanunu, sanayie ait bazı eşyanın sülüs ücretle naklini sarahaten zikrediyor. Fakat; Şimüdüfer İdaresi kendisini bir müessesesi gayri resmîye addederek Kanunun bu ahkâmını tatbik etmek istemiyor.

ŞAKİR BEY (Edirne) — Efendim, birinci maddede Mebusu muhterem «Ahkâmı sarıhasına» atfediyor. Halbuki yanlış yazılmıştır. «Ahkâmı meriyesidir»

Maksut olan Bütçe Kanunu ahkâmı meriyesidir. Teşviki sanayi kanuniyle; tetkik etmekte olduğumuz Anadolu - Bağdat Demiryolları Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresi bütçesinin doğrudan doğruya irtibatı olmadığını zannediyorum. Filvaki kendilerinin hakkı vardır. Teşviki Sanayi Kanunu tenzilâtı kabul etmiştir. Fakat; Anadolu - Bağdat Demiryollarında yapılacak herhangi bir tahsisat iraesî şeklinde tecelli etmez. Bunu ayrı sual telâkki ederim.

REİS — Başka mesele yoktur.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim, hükümet cevap versin.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Bütçede maaştan bahsediliyor. Memurun kadrolarıyla miktarı maaşlarını mübeyyin müfredatlı cetvel neden derc ve zikredilmemiş, raptedilmemiş?

ŞAKİR BEY — Efendim, tahsisatı munzamma olduğunu arz ettim. Bütçe değildir, yeni bir bütçe arz etmedik. Kadro her ne ise o devam edecektir.

HAMDİ BEY (Yozgat) — Daha doğrusu üç aylık bütçe.

ŞAKİR BEY — Üç aylık bütçedir.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim, Ziya Gevher Bey arkadaşımızın sualini tekrar ediyorum. Müzakere edilen bütçedir. Bütçe vesilesiyle muhtelif sualler sorulabilir. Hükümet bu suale cevap vermelidir. Teşviki Sanayi Kanunu şöyle veya böyle tenzilât vadetmektedir. Şimüdüfer İdaresi niçin bu kanun hükmünü yerine getirmiyor.

NAFİA VEKİLİ BEHİÇ BEY (İstanbul) — Devlet Demiryolları Kanunuyla ve ondan evvel Anadolu Demiryolları Bütçe Kanunuyla kabul edilmiştir ki «Anadolu Demiryollarının şirketle olan mukavelesi ahkâmı henüz caridir» Mubayaa tamam olmamıştır. Teşviki Sanayi Kanunu Devlet Demiryollarına aittir. Onun hududundan hariçtir. Mubayaa tamam olduktan sonra aynı şerait altına girecektir. Çünkü:

Bir cihetten Devlet Demiryolları, diğer cihetten şirket demiryolları suretiyle idaresine imkân yoktur. Şartnameleri ahkâmı kanunen sarıhtir. Onun için doğrudan doğruya tatbik edemiyoruz.

REİS — Başka sual yoktur. Kanunun Heyeti Umumiyesini tayini esamî ile reye arz ediyorum. Lütfen reylerinizi istimal buyurunuz. Efendim. Müzakere edilecek mevadın ikincisine geçiyoruz..

2. — *Bahriye, Dahiliye ve Maarif Vekâletleriyle Posta ve Telgraf ve Rüşumat Müdriyeti Umumiyelerinin 1927 senesi bütçelerinde münakale icrasına dair (1/46), (1/49), (1/65), (1/64), (1/38) numaralı kanun lâyihamlarıyla İdare Heyetinin, Büyük Millet Meclisi 1927 senesi bütçesine tahsisatı munzamma ilâvesi hakkında (2/11) numaralı teklifi kanunisi ve Bütçe Encümeni Mazbatası. (1)*

REİS — Efendim, bu münakale ve tahsisatı munzamma kanunu hakkında mütalaa yoktur. Maddelelere geçilmesini kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Ka-

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

bul etmeyenler el kaldırsın.. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Büyük Millet Meclisinin 1927 senei Maliyesi Bütçesinin muhtelif fasıl ve maddelerine ceman 185 200 liranın tahsisatı munzamma olarak ilâvesine ve bazı devair bütçelerinde münakale icrasına dair Kanun

Birinci Madde — 1927 senei maliyesi Büyük Millet Meclisi bütçesinin merbut (1) numaralı cetvelde muharrer fasıl ve maddelerine ceman 185 200 lira tahsisatı munzamma olarak ilâve olunmuştur.

(1) Numaralı Cetvel

Fasıl	Lira
1 Aza tahsisatı	108 000

RASİH BEY (Antalya) — Efendim, bu tahsisat hakkında bir sualim vardır. Bu tahsisat meyanında Haziran iptidasından teşrinisani iptidasına kadar pahalılık zammı var mıdır?

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA ŞAKİR BEY (Edirne) — Efendim, birinci fasılda mevcut olan 108 bin lira Mebusanı Kiram adedinin geçen devreye nazaran bu devrede mevcut olan otuz farkın mukabilidir. Otuz Mebusu muhterem için vazolunan bu yüz sekiz bin liradan yalnız tahsisat nazarı itibare alınmıştır. Sual soran Rasih Beyin maksatları pahalılık zammına aittir. Ona mütealliktir. Bunu takip eden fasılda gelecektir.

REİS — Birinci fasla 108 bin lira ilâvesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir efendim.

Fasıl	Lira
5 Uzaklık ve pahalılık zammı	25 200

RASİH BEY (Antalya) — Efendim, bu içtima senesine ait tahsisat malumu âliniz teşrinisaniden haziran iptidasına kadar veriliyor. Pahalılık zammı ikiye ayrılıyor. Haziran iptidasından teşrinisaniye kadar olan kısmı 28 bütçesinde kalıyor. Bendenize öyle geliyorki aslı bu seneye ait olan şeyin ferî de bu seneye ait olması lâzım gelir. Usul nokta nazarından böyle olmuştur. Onun için Encümeden rica ederim. Bu kısmını ıslah etmek lâzım gelir kanaatindeyim. (Hakikaten böyledir doğru sesleri).

REİS — Beşinci faslı reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir efendim.

RASİH BEY (Antalya) — Ne oldu efendim, cevap verilmedi?

REİS — Faslı reye koyduk.

ŞAKİR BEY (Edirne) — Cevap mevzubahis değildir efendim.

YUSUF BEY (Denizli) — Cevap verilmemiştir.

Fasıl	Lira
7 Mefruşat	2 000
REİS — Mefruşat faslına ikibin lira ilâvesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.	
7 2 Otomobil	1 000
REİS — Otomobil faslına bin lira ilâvesini kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.	
7 4 Telefon	1 000
REİS — Telefon faslına ilâvesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir efendim.	
8 Tenvir ve Teshin	3 000
REİS — Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.	
9 Meclis masarifi müteferrikası	1 500
REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.	
11 3 Harcirah	30 000
REİS — Kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.	
11 4 Melbusat	1 500
REİS — Kabul edenler el kaldırsın. Kabul etmeyenler el kaldırsın.. Kabul edilmiştir.	
11 6 Vesaiti nakliye masrafı	1 000
REİS — Kabul edenler el kaldırsın. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	
13 Matbaa işletme masrafı	1 000
REİS — Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	

Fasıl	Lira
15 Meclis inşaatı	10 000
REİS — İnşaat faslına on bin lira ilavesini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	
Birinci maddeyi reyinize arz edeceğim. (Birinci madde tekrar okundu)	

REİS — Birinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir efendim.

İkinci Madde — Merbut (2) numaralı cetvel mucibince bazı devairin 1927 senei maliyesi bütçelerinin muhtelif fasıl ve maddeleri arasında ceman 174 300 liranın münakalesine mezuniyet verilmiştir.

(2) Numaralı Cetvel

Rüsumat Müdüriyeti Umumiyesi

Fasıl	Tenzili la- zımgelen	Zammı la- zımgelen
232 Merakibi bahriye ve vesaiti saiti nakliye ile vinçlerin devri çark masrafı	2 750	
215 Mazulin maaşı		500
215 Mazulin tahsisatı fevkalâdesi		2 000

REİS — Efendim, Rüsumat Müdüriyeti Umumiyesinin 232 nci faslından 27 500 lira alınmıştır. Muhtelif fusula tevzi edilmiştir. 215 nci fasla 2 500 lira zammedilmiştir. Rüsumat Müdüriyetinin 215 nci faslına ceman 2 500 lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
221 Merkez kırtasiyesi	2 000
REİS — 221 nci fasla 2 000 lira ilavesini kabul edenler ellerini kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir efendim.	
222 Merkez müteferrikası	3 000
REİS — 222 nci fasla 3 000 lira ilavesini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	

Fasıl	Madde	Lira
225	Vilayat tenvir ve teshini	2 000
REİS — 225 nci fasla 2 000 lira ilavesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.		
225	Vilayat kırtasiyesi	3 000
REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.		
226	Vilayat müteferrikası	5 000
REİS — 226 ncı fasla 5 bin lira ilavesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.		
228	1 Bedeli icar	5 000
228	3 Defatir ve evrakı matbua	5 000
REİS — 228 nci fasla 10 000 lira zammını kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.		

Dahiliye Vekâleti

Fasıl	Tenzili la- zımgelen	Zammı la- zımgelen
282	Tahriri nüfus masarifi mü- tenevviyası	30 000
285	Tatbikat Mektebi masrafı	20 000
276	Harcırah	50 000

REİS — 282 ve 285 nci fasıllardan ceman elli bin lira alınmış ve bu harcırah faslına zammediliyor. Bunun harcırah faslına ilavesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Posta ve Telgraf ve Telefon Müdüriyeti Umumiyesi
Efendim, Posta ve Telgraf ve Telefon Müdüriyeti Umumiyesi bütçesinin 312 nci faslında 31 bin lira kabili tasarruf tahsisat bulmuşlar, diler fasıllara ilave etmişler. Şimdi onları reyinize arz edeceğim.

Fasıl	Lira	
304	Vilayat tenvir ve teshini	8 000
REİS — Sekiz bin lirayı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.		
307	Bedeli icar, defatir ve evrakı matbua, harita	13 000

Fasıl	Madde	Lira
	REİS — 307 nci faslı ceman 13 000 lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	
309	Bendiye REİS — 10 000 lirayı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	10 000

Maarif Vekâleti

REİS — Efendim, Maarif Vekâletinin 534, 548, 551 nci fasıllarından ceman (25 800) lira alınmıştır. Bu (25 800) liradan 530 ncu merkez mefruşat faslına (250) lira zammedilmiştir. Binaenaleyh 530 ncu faslı 250 lira zammı kabul edenler ellerini kaldırsın... Kabul etmeyenler ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir. 531 nci fasla (250) lira zammedilmiştir. Bunu kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

535 nci fasla (200) lira zammolunmuştur. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

536 nci fasla (300) lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

538 nci fasla ceman (21 800) lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

552 nci fasla (3 000) lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Bahriye Vekâleti

Bahriye Vekâletinin 810, 812, 813 ncu fasıllarından (40) bin lira tasarruf edilmiştir. 822 nci Memaliki eonebiye harcırahı faslına zammediliyor.

822 nci fasla (40 000) lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

(İkinci madde tekrar okundu)

REİS — Efendim, ikinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu kanun neşri tarihinden muhtemeldir.

REİS — Üçüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Dördüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

Dördüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Tayini esami ile heyeti umumiyesi reyinize arz edilecektir. Lütfen reylerinizi veriniz.

Mülhak şimendüfer bütçesine rey vermeyenler lütfen reylerini istimal buyursunlar.

Ruznamenin üçüncü maddesine geçiyoruz.

3. — Karadeniz Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi bütçesi hakkında (1/66) numaralı kanun layihası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Kanunun heyeti umumiyesi hakkında mütalaa var mı? (Hayır sesleri)

Madelere geçilmesini kabul edenler ellerini kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 Senesi Bütçe Kanunu

Birinci Madde — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi masarifi için (A) işaretli cetvelde gösterildiği veçhile 277 897 lira tahsisat ita kılınmıştır.

Fasıl	Lira
1 Maaşat REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	46 284
2 Ücurat REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	13 200
3 Tahsisatı fevkalâde REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	122 697
4 Müdürü Umumi muhassetatı mak-tuası REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	500
5 Mütেকaidin, eytam ve eramıl REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	10 639

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

Fasıl	Lira
6 Masarifi muhtelif REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	83 485
7 Telgraf ücreti REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	500
8 Enebi mütehasıs ücreti REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	500
9 Eski seneler düyünü REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	102

(Birinci madde tekrar okundu.)

REİS — Birinci maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi masarifine karşılık olan varidat merbut (B) işaretli cetvelde muharrer olduğu üzere 297 280 lira olarak tahmin edilmiştir.

Fasıl	Lira
1 Karadeniz boğazından mürur eden ve merakipten beher rüsum tonilatosu beşer kuruş hesabıyla alınacak rüsumu tahlisiye REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	287 000
2 Varidatı muhtelif REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	10 280

(İkinci madde tekrar okundu)

REİS — İkinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — İdarenin 1928 senesine devredilecek mevcudiyetle senei mezkûre zarfında tahakkuk edecek fazla varidatı bir taraftan varidat bütçesine irat ve diğer taraftan masraf bütçesine açılacak faslı mahsusa tahsisat kayıt ve işbu tahsisat Meclisi İdare kararıyla yeni bir ihtiyat fener dubası ve roket alât ve

edevatı ve tahlisiye hidematına lüzumu olan alel-umum mebani ve vesaitin mubayaa ve inşasına ve Poyraz mevkiinde yeniden bir tahlisiye istasyonu ve sevahilde sefaine mevkilerini bildirecek telsiz istasyonları tesis ve idaresine sarf olunabilir.

REİS — Fazla varidatın ne suretle muamele göreceğine dairdir. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Dördüncü Madde — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1340 senesi maaş ve masarifatına ait olup idarei mezkûrece 1341 senesinde tediye edilmiş olan 10 970 liranın ait olduğu senesi tertiplerinden icrayı mahsubuna mezuniyet verilmiştir.

REİS — Mütalaa yoktur. Dördüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Beşinci Madde — Tahlisiye İdaresinin 1927 senesi Bütçe Kanununun üçüncü, dördüncü, beşinci ve sekizinci maddeleri ahkâmı 1928 senesinde dahi ca-ridir.

REİS — Beşinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Altıncı Madde — Bu kanun bir Kânunusani 1928 tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Yedinci Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Ticaret Vekili memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, Münakale ve Tahsisat Kanununa rey vermeyen arkadaşlar lütfen reylerini istimal buyursunlar.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — Efendim; Tahlisiye İdaresinin Osmanlı Bankasında seksen beş bin İngiliz liralık eshamı vardır. Şimdiye kadar tasfiye muamelesi yapılmış mı, yapılmamış mı? Bu mazbatadan anlaşılıyor ki yapılmamıştır. Hiçbir teşebbüs de edilmemiş midir? Ne olmuştur? Rica ederim. Encümen izah etsin.

MUHLİS BEY (Bursa) — Efendim, burada Osmanlı Bankasında mevcut eshamın tasfiyesine ait muamele hükümet tarafından takip edilmiştir. Encümeniniz de bu meseleye temas etmiş ve geçen sene yapmış olduğu temenniye bu sene de tekrar eylemiştir. Fakat almış olduğu malumata nazaran murahhaslar tayin edilmiş ve temasa gelinmiş, inşallah bu sene katiyen ve kuvvetle tasfiye edilir.

MAZHAR MÜFİT BEY (Denizli) — Yani daha tasfiyeye başlanmamıştır. Henüz temenni.

MUHLİS BEY (Bursa) — Muameleye başlanmıştır.

REİS — Tahlisiye İdaresi hakkındaki kanunu tayini esami ile reynize arz ediyorum. Reylerinizi istimal buyurunuz. Münakale ve Tahsisat Kanununa reyini vermeyen arkadaşlar lütfen reylerini versinler. İstihsalî ârâ hitam bulmuştur.

Tahlisiye İdaresi hakkındaki kanuna reylerini vermeyenler lütfen reylerini istimal buyursunlar. İstihsalî ârâ hitam bulmuştur.

Neticeî ârâyı arz ediyorum :

Büyük Millet Meclisinin 1927 senei maliyesi bütçesinin muhtelif fasıl ve maddelerine ceman 185 200 liranın tahsisatı munzamma olarak ilavesine ve bazı

devair bütçesinde münakale icrası hakkındaki kanuna rey veren azanın adedi (183) tûi . (183) rey ile kabul edilmiştir.

Anadolu - Bağdat Demiryolları ve İşletme Müdiriyeti ve Haydarpaşa liman ve Rıhtım İdaresinin 1927 senesi adi ve fevkalâde bütçeleri hakkındaki Kanuna (191) zat rey vermiştir. (191) rey ile kanun kabul edilmiştir.

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi bütçesi hakkındaki Kanuna 186 zat rey vermiştir. Kanun (186) rey ile kabul edilmiştir.

Ruznamede müzakere edilecek madde kalmadığından pazartesi günü içtima edilmek üzere celseye hitam veriyorum.

Hitamı İnikat; Saat : 15.30

Büyük Millet Meclisinin 1927 Senei Maliyesi Bütçesinin Muhtelif Fasl ve Maddelerine Ceman 185 200 Liranın Tahsisatı Munzamma Olarak İlâvesine ve Devair Bütçesinde Münakale İcrasına Dair Kanunun Neticeî Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 183
Kabul edenler	: 183
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 129
Münhaller	: 4

[Kabul Edenler]

ADANA Kemal B.	Mehmet Âkif B. Osman Niyazi B. Sadık B.	ÇORUM Dr. Mustafa B. İsmet B. İsmail Kemal B. Münir B.	GAZİANTEP Ahmet Remzi B. Ferit B. Reşit B. Şahin B.
AFYON KARAHIŞAR Haydar B. İzzet Ulvi B. Ruşen Eşref B.	BEYAZIT Halit B. İhsan B. Şefik B.	DENİZLİ Haydar Rüştü B. Mazhar Müfit B. Yusuf B.	GİRESUN Hacim Muhittin B. Tahir B.
AKSARAY Besim Atalay B.	BİLECİK İbrahim B. Rasim B.	DIYARBEKİR İshak Refet B.	HÂKKÂRİ İbrahim B.
AMASYA İsmail Hakkı B. Nafiz B.	BİTLİS Muhittin Nami B.	EDİRNE Faik B. Hasan Hayri B. Şakir B. Zeki Mesut B.	İSPARTA Hüseyin Hüsnü B. İbrahim B. Mükerrem B.
ANKARA Ali B. Halit Ferit B. İhsan B. Rifat B. Sami B. Şakir B. Tallât B.	BOLU Cemil B. Dr. Emin Cemal B. Şükrü B.	ELÂZİZ Hasan Tahsin B. Hüseyin B. Muhittin B. Mustafa B. Nakyettin B.	İÇEL Hakkı B.
ANTALYA Ahmet Sâki B. Dr. Cemal B. Rasih B. Süleyman Şevket B.	BURDUR Mustafa Şeref B. Salih Vahit B.	ERZİNCAN Aziz Samih B.	İSTANBUL Dr. Hakkı Şinasi Paşa Dr. Nurettin Ali B. Hüseyin B. Süreyya Paşa Tevfik Kâmil B. Ziyaettin B.
ARTVİN Mehmet Ali B.	BURSA Ahmet Münir B. Bakteiyolog Refik B. Dr. Esat B. Dr. Şefik Lutfi B. Mustafa Fehmi B. Refet B. Senih B.	ERZURUM Ahmet Fikri B. Asım F. Aziz B. Nafi Atuf B. Nafiz B. Necip Asım B.	İZMİR Hüseyin B. Kâmil B. Mustafa Necati B. Münir B.
AYDIN Tahsin B.	ÇANAKKALE Şükrü B. Ziya Gevher B.	ESKİŞEHİR Dr. İsmail Besim Paşa Sait B.	KARS Ağaoğlu Ahmet B. Baha Tali B. Halit B.
BALIKESİR Ali Şuuri B. Emin B. Fahrettin B. Hayrettin B. İsmail Hakkı B.	ÇANKIRI Rifat B. Ziya B.		

KASTAMONU

Cemal B.
Mehmet Fuat B.
Refik B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ

Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Reşit B.

KIRKLARELİ

Dr. Fuat B.

KOCAELİ

Kemalettin B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Reşit Saffet B.
Salâhattin B.

KONYA

Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Hüsnü B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Naim Hâzım B.
Nevzat B.
Tevfik Fikret B.

KÜTAHYA

Cevdet B.
İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asım B.
Nuri B.
Ragıp B.

MALATYA

Abdülmuttalip B.
Mahmut Nedim B.
Vasıf B.

MANİSA

Âkif B.
Kemal B.
Osman B.
Yaşar B.

MARAŞ

Abdülkadir B.

MARDİN

Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.

MERSİN

Ali Münif B.
Hakkı B.

MUĞLA

Ali Nazmi B.

NİĞDE

Ata B.
Faik B.
Galip B.
Halit B.

ORDU

İsmail B.
Şevket B.

RİZE

Ali B.
Âkif B.
Âtîf B.
Esat B.
Fuat B.

SAMSUN

Âdil B.
Ali Râna B.
Dr. Asım B.
Ethem B.
Nusret Sadullah B.

SİNOP

Refik İsmail B.

SİVAS

İbrahim Alâaddin B.
Rahmi B.
Remzi B.
Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR

İsmail B.
Mehmet Emin B.
Tevfik B.

TEKİRDAĞ

Celâl Nuri B.
Faik B.

TOKAT

Hüseyin Hüsnü B.
Süreyya Tevfik B.

TRABZON

Abdullah B.
Arif B.
Nebizade Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.

VAN

Hakkı B.
Münip B.

YOZGAT

Avni B.
Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Tahsin B.

ZONGULDAK

Halil B.
Hüsnü B.
Rifat B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA

Hilmi B.
Kadri B.
Zamir B.

AFYON KARAHİSAR

Ali B.
İzzet B.
Musa Kâzım B.

AKSARAY

Kâzım B.
Neşet B.

AMASYA

Esat B.

ANKARA

Gazi Mustafa Kemal Paşa
(Reisicumhur)

ANTALYA

Hasan Sıtkı B.

ARTVİN

Asım B.

AYDIN

Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Emin Fikri B.
Mithat B.

BALIKESİR

Kâzım Paşa (R.)
Mehmet Cavit B.

BİLECİK

Dr. Fikret B.

BİTLİS

İlyas Sami B.
Muhittin B.

BOLU

Cevat Abbas B.
Fahri Rifki B.

BURSA

Asaf B.
Muhlis B.

CEBELİBEREKET

Ali Rıza B.
Avni Paşa
İhsan B.

ÇANAKKALE

Mehmet B. (M.)
Samih Rifat B.

ÇANKIRI

Mustafa Abdülhalik B. (V.)
Talât B.

ÇORUM

Ziya B.

DENİZLİ

Dr. Kâzım B.
Emin Arslan B. (M.)
Necip Âli B.

DİYARBEKİR

Zekâi B.

ERZİNCAN

Abdülhak B.
Mustafa Saffet B.
ERZURUM
Tahsin B.

ESKİŞEHİR

Ali Ulvi B.
Emin B.

GAZİANTEP

Ali Cenani B.
Kılıç Ali B.

GİRESUN

Hakkı Tarık B.
Kâzım B.
Şevket B.

GÜMÜŞHANE

Cemal Hüsnü B.
Halil Nihat B.
Hasan Fehmi B.
Şevket B. (M.)

İSPARTA

Rıza B.

İÇEL

Emîn B.

İSTANBUL

Ahmet Rasim B. (M.)

Akçoraoğlu Yusuf B.

Behiç B. (V.)

Dr. Refik B. (V.)

Edip Servet B.

Fuat B.

Hamdi B.

Hamdullah Suphi B.

Haydar B.

İhsan Paşa

İZMİR

Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)

Enver B.

Mahmut Celâl B.

Mahmut Esat B. (V.)

Mustafa Rahmi B. (V.)

Osmanzade Hamdi B.

Saraçoğlu Şükrü B. (V.)

KARS

Bedri B.

Dr. Sadrettin B.

KASTAMONU

Ali Rıza B.

Hasan Fehmi B.

KAYSERİ

Dr. Halit B.

Hasan Ferit B.

KIRKLARELİ

Mehmet Nahit B.

Şevket B.

KIRŞEHİR

Hazım B.

Lütfi Müfit B. (M.)

Yahya Galip B.

KOCAELİ

İbrahim B.

İbrahim Süreyya B.

KONYA

Refik B.

KÜTAHYA

Recep B.

MALATYA

Dr. Fazıl Berki B.

Dr. Hilmi B.

İsmet Paşa (Başvekil)

MANİSA

Bahri B.

Dr. Salim B.

Kâni B.

Mehmet Sabri B.

Mustafa Fevzi B.

MARAŞ

Mehmet B.

Mithat B.

Nurettin B.

MARDİN

Nuri B.

Yakup Kadri B.

MUĞLA

Nuri B.

Şükrü Kaya B. (V.)

Yunus Nadî B.

ORDU

Halil Sıtkı B. (M.)

Recai B.

RİZE

Hasan Cavit B.

SAMSUN

Avni B.

SİİRT

Hallil Hulki B.

Mahmut B.

SİNOP

Recep Zühtü B.

Yusuf Kemal B.

SİVAS

Necmettin Sadık B.

Rasim B.

Şemseddin B.

TEKİRDAĞ

Cemil B.

TOKAT

Bekir Lütfi B.

Mustafa Vasfi B.

Şevki B.

TRABZON

Ali Becil B.

Darış B.

Hasan B. (R. V.)

Şefik B.

URFA

Ali Saip B.

Dr. Refet B.

Ferit Celâl B.

Mahmut B.

Refet B.

YOZGAT

Salih B.

ZONGULDAK

Ragıp B.

Mehmet Nafiz B.

Tunalı Hilmi B. (M.)

[Münhaller]

Diyaribekir	2
Konya	1
Ordu	1

Anadolu - Bağdat Demiryolları İşletme Müdürlüğü ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1928 Senesi
Âdi ve Fevkalâde Bütçeleri Hakkındaki Kanunun Neticesi Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 191
Kabul edenler	: 191
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 121
Münhaller	: 4

[Kabul Edenler]

ADANA	Mehmet Cavit B. Osman Niyazi B. Sadık B.	ÇORUM	Dr. Mustafa B. İsmet B. İsmail Kemal B. Münir B. Ziya B.	GAZİANTEP	Ferit B. Reşit B. Şahin B.
AFYONKARAHİSAR	BEYAZID Halit B. İhsan B. Şefik B.	DENİZLİ	Haydar Rüşdü B. Mazhar Müfit B. Yusuf B.	GİRESUN	Hacim Muhittin B. Hakkı Tarık B. Tahir B.
Haydar B. İzzet B. İzzet Ulvi B. Ruşen Eşref B.	BİLECİK	EDİRNE	Faik B. Hasan Hayri B. Şakir B. Zeki Mesut B.	GÜMÜŞHANE	Halil Nihat B.
AKSARAY	Dr. Fikret B. Rasim B.	ERZİRNE	Muhittin B. Mustafa B. Nakyyet'in B.	HÂKKÂRİ	İbrahim B.
Besim Atalay B.	BİTLİS	ELÂZİZ	Hasan Tahsin B.	İSPARTA	Hüseyin Hüsnü B. İbrahim B. Mükerrem B.
AMASYA	Muhittin Nami B.	ERZURUM	Ahmet Fikri B. Asım B. Aziz B. Nafi Atuf B. Nafiz B. Necip Asım B.	İÇEL	Hakkı B.
İsmail Hakkı B. Nafiz B.	BOLU	ERZİNCAN	Abdülhak B. Aziz Samih B. Mustafa Saffet B.	İSTANBUL	Akçoraoğlu Yusuf B. Behiç B. Dr. Hakkı Şinasi Paşa Dr. Nurettin Ali B. Hamdi B. Hüseyin B. Süreyya Paşa Tevfik Kâmil B. Ziyaettin B.
ANKARA	Cemil B. Dr. Emin Cemal B. Şükrü B.	BURDUR	ERZURUM		
Ali B. Halit Ferit B. İhsan B. Rifat B. Sami B. Şakir B. Talât B.	BURSA	Mustafa Şeref B. Salih Vahit B.	Ahmet Fikri B. Asım B. Aziz B. Nafi Atuf B. Nafiz B. Necip Asım B.		
ANTALYA	Ahmet Münir B. Bakteriyolog Refik B. Dr. Esat B. Muhlis B. Mustafa Fehmi B. Refet B. Senih B.	BURSA	ERZURUM		
Ahmet Sâki B. Dr. Cemal B. Rasih B. Süleyman Şevket B.	ÇANAKKALE	Ahmet Münir B. Bakteriyolog Refik B. Dr. Esat B. Muhlis B. Mustafa Fehmi B. Refet B. Senih B.	Ahmet Fikri B. Asım B. Aziz B. Nafi Atuf B. Nafiz B. Necip Asım B.		
ARTVİN	Şükrü B. Ziya Gevher B.	ÇANAKKALE	ERZURUM		
Mehmet Ali B.	ÇANKIRI	Rifat B. Ziya B.	Dr. İsmail Besim Paşa Sait B.	İZMİR	Hüseyin B. Kâmil B. Mustafa Necati B. Mustafa Rahmi B. Münir B.
BALIKESİR					
Ali Şuuri B. Emin B. Fahrettin B. İsmail Hakkı B. Mehmet Âkif B.					

KARS
Baha Tali B.
Halit B.
KASTAMONU
Ali Rıza B.
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B.
Refik B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Reşit B.

KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.

KOCAELİ
Kemalettin B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Reşit Saffet B.
Salâhattin B.

KONYA
Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Hüsnü B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.

Mustafa B.
Nevzat B.
Tevfik Fikret V.
KÜTAHYA
Cevdet B.
İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asım B.
Nuri B.
Ragıp B.

MALATYA
Abdülmuttalip B.
Vasif B.

MANİSA
Âkif B.
Kemal B.
Mehmet Sabri B.
Osman B.
Yaşar B.

MARAŞ
Abdülkadir B.

MARDİN
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.

MERSİN
Ali Münif B.
Hakkı B.

MUĞLA
Ali Nazmi B.

NİĞDE
Ata B.
Faik B.
Galip B.
Halit B.

ORDU
İsmail B.
Şevket B.

RİZE
Ali B.
Akif B.
Âtuf B.
Esat B.
Fuat B.

SAMSUN
Âdil B.
Ali Râna B.
Dr. Asım B.
Ethem B.
Nusret Sadullah B.

SİİRT
Halil Hulki B.
SİNOP
Refik İsmail B.
Yusuf Kemal B.

SİVAS
İbrahim Alâaddin B.
Rahmi B.

Rasim B.
Remzi B.
Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR
İsmail B.
Mehmet Emin B.
Tevfik B.

TEKİRDAĞ
Celâl Nuri B.
TOKAT
Hüseyin Hüsnü B.
Süreyya Tevfik B.
Şevki B.

TRABZON
Abdullah B.
Arif B.
Nebizade Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.

VAN
Münip B.

YOZGAT
Avni B.
Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Tahsin B.
ZONGULDAK
Hüsnü B.
Rifat B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA
Hilmi B.
Kadri B.
Zamir B.

AFYONKARAHİSAR
Ali B.
Musa Kâzım B.
AKSARAY
Kâzım B.
Neşet B.

AMASYA
Esat B.

ANKARA
Gazi Mustafa Kemal
Paşa (Reisicumhur)

ANTALYA
Hasan Sıtkı B.
ARTVİN
Asım B.

AYDIN
Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Emin Fikri B.
Mithat B.
Tahsin B.

BALIKESİR
Hayrettin B.
Kâzım Paşa (Reis)
BİLECİK
İbrahim B.

BİTLİS
İlyas Sami B.
Muhittin B.

BOLU
Cevat Abbas B.
Falih Rifki B.

BURSA
Asaf B.
Dr. Şefik Lütfi B.

CEBELİBEREKET
Ali Rıza B.
Avni Paşa
İhsan B.

ÇANAKKALE
Mehmet B. (M.)
Samih Rifat B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
(V.).
Talât B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Emin Arslan B. (M.)
Necip Âli B.
DİYARBEKİR
Zekâi B.

ELÂZİZ
Hüseyin B.

ERZURUM
Tahsin B.

ESKİŞEHİR
 Ali Ulvi B.
 Emin B.
GAZİANTEP
 Ahmet Remzi B.
 Ali Cenani B.
 Kılıç Ali B.
GİRESUN
 Kâzım B.
 Şevket B.
GÜMÜŞHANE
 Cemal Hüsnü B.
 Hasan Fehmi B.
 Şevket B. (M.)
İSPARTA
 Rıza B.
İÇEL
 Emin B.
İSTANBUL
 Ahmet Rasim B. (M.)
 Dr. Refik B. (V.)
 Edip Servet B.
 Fuat B.
 Hamdullah Suphi B.
 Haydar B.
 İhsan Paşa
İZMİR
 Dr. Tevfik Rüştü B.
 (V.)
 Enver B.

Mahmut Celâl B.
 Mahmut Esat B. (V.)
 Osmanzade Hamdi B.
 Saraçoğlu Şükrü B. (V.)
KARS
 Ağaoğlu Ahmet B.
 Bedir B.
 Dr. Sadrettin B. (M.)
KAYSERİ
 Hasan Ferit B.
KIRKLARELİ
 Mehmet Nahit B.
 Şevket B.
KIRŞEHİR
 Hazım B.
 Lütfi Müfit B. (M.)
 Yahya Galip B.
KOCAELİ
 İbrahim B.
 İbrahim Süreyya B.
KONYA
 Naim Hâzım B.
 Refik B.
KÜTAHYA
 Recep B.
MALATYA
 Dr. Fazıl Berki B.
 Dr. Hilmi B.
 İsmet Paşa (Başvekil)
 Mahmut Nedim B.

MANİSA
 Bahri B.
 Dr. Saim B.
 Kâni B.
 Mustafa Fevzi B.
MARAŞ
 Mehmet B.
 Mithat B.
 Nurettin B.
MARDİN
 Abdürrezak B.
 Nuri B.
 Yakup Kadri B.
MUĞLA
 Nuri B.
 Şükrü Kaya B. (V.)
 Yunus Nadi B.
ORDU
 Halil Sıtkı B. (M.)
 Recai B.
RİZE
 Hasan Cavit B.
SAMSUN
 Avni B.
SİİRT
 Mahmut B.
SİNOP
 Recep Zühtü B.

SİVAS
 Necmettin Sadık B.
 Şemsettin B.
TEKİRDAĞ
 Cemil B.
 Faik B.
TOKAT
 Bekir Lütfi B.
 Mustafa Vasfi B.
TRABZON
 Ali Becil B.
 Daniş B.
 Hasan B. (Reisvekili)
 Şefik B.
URFA
 Ali Saip B.
 Dr. Rafet B.
 Ferit Celâl B.
 Mahmut B.
 Refet B.
VAN
 Hakkı B.
YOZGAT
 Salih B.
ZONGULDAK
 Halil B.
 Ragıp B.
 Mehmet Nafiz B.
 Tunalı Hilmi B. (M.)

[Mühaller]

Diyarbakir	2
Konya	1
Ordu	1

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 Senesi Bütçe Kanununun Neticei Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 186
Kabul edenler	: 186
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 126
Münhalller	: 4

[Kabul Edenler]

AFYON KARAHİSAR

Haydar B.
İzzet Ulvi B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY

Besim Atalay B.

AMASYA

İsmail Hakkı B.
Nafiz B.

ANKARA

Ali B.
Halit Ferit B.
İhsan B.
Rifat B.
Sami B.
Şakir B.
Talat B.

ANTALYA

Ahmet Sâki B.
Rasih B.
Süleyman Şevket B.

ARTVİN

Mehmet Ali B.

AYDIN

Tahsin B.

BALIKESİR

Ali Şuuri B.
Emin B.
Fahrettin B.
Hayrettin B.
İsmail Hakkı B.
Kâzım Paşa
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.
Sadık B.

BEYAZIT

Halit B.
İhsan B.
Şefik B.

BİLECİK

Dr. Fikret B.
İbrahim B.

Rasim B.

BOLU

Cemil B.
Dr. Emin Cemal B.

BURDUR

Mustafa Şeref B.
Salih Vahit B.

BURSA

Ahmet Münir B.
Dr. Esat B.
Dr. Şefik Lutfi B.
Muhlis B.
Mustafa Fehmi B.
Refet B.
Senih B.

ÇANAKKALE

Ziya Gevher B.

ÇANKIRI

Rifat B.
Ziya B.

ÇORUM

Dr. Mustafa B.
İsmet B.
İsmail Kemal B.
Münir B.

DENİZLİ

Haydar Rüştü B.
Mazhar Müfit B.
Yusuf B.

DIYARBEKİR

İshak Refet B.

EDİRNE

Faik B.
Hasan Hayri B.
Şakir B.
Zeki Mesut B.

ELÂZİZ

Hasan Tahsin B.
Hüseyin B.
Muhittin B.
Mustafa B.
Nakyettin B.

ERZİNCAN

Abdülhak B.
Aziz Samih B.

ERZURUM

Ahmet Fikri B.
Nafi Atuf B.
Necip Asım B.
ESKİŞEHİR
Dr. İsmail Besim Paşa
Sait B.

GAZİANTEP

Ahmet Remzi B.
Ferit B.
Reşit B.
Şahin B.

GİRESUN

Hacim Muhittin B.
Tahir B.

GÜMÜŞHANE

Halit Nihat B.
Hasan Fehmi B.

HÂKKÂRİ

İbrahim B.

İSPARTA

Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.
Mükerrem B.

İÇEL

Hakkı B.

İSTANBUL

Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Nurettin Ali B.
Hüseyin B.
Süreyya Paşa
Tevfik Kâmil B.
Ziyaettin B.

İZMİR

Enver B.
Hüseyin B.
Kâmil B.
Mustafa Rahmi B.
Münir B.

KARS

Ağaoğlu Ahmet B.
Baha Tali B.
Halit B.

KASTAMONU

Ali Rıza B.
Cemal B.
Refik B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ

Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Hasan Ferit B.
Reşit B.

KIRKLARELİ

Dr. Fuat B.

KOCAELİ

Kemalettin B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Reşit Saffet B.
Salâhiattin B.

KONYA

Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Hüsnü B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Naim Hâzım B.
Nevzat B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.

KÜTAHYA

Cevdet B.
İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asım B.
Nuri B.

MALATYA

Abdülmuttalip B.
Mahmut Nedim B.
Vasıf B.

MANİSA

Âkif B.
Kemal B.
Osman B.
Yaşar B.

MARAŞ

Abdülkadir B.
Nurettin B.

MARDİN

Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.

MERSİN

Ali Münif B.
Hakkı B.

MUĞLA

Ali Nazmî B.

NIĞDE

Ata B.
Faik B.

Galip B.

Halit B.

ORDU

Recai B.
Şevket B.

RİZE

Ali B.
Âkif B.
Âtîf B.
Esat B.
Fuat B.

SAMSUN

Âdil B.
Ali Râna B.
Dr. Asım B.
Ethem B.
Nusret Sadullah B.

SİİRT

Halil Hulki B.

SİNOP

Refik İsmail B.
Yusuf Kemal B.

SİVAS

İbrahim Alâaddin B.

Rahmi B.

Remzi B.

Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR

İsmail B.

Mehmet Emin B.

Tevfik B.

TEKİRDAĞ

Celâl Nuri B.

Faik B.

TOKAT

Hüseyin Hüsnü B.

Süreyya Tevfik B.

TRABZON

Abdullah B.

Arif B.

Nebizade Hamdi B.

Süleyman Sırrı B.

Tahsin B.

ZONGULDAK

Halil B.

Hüsnü B.

Rifat B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA

Hilmi B.
Kadri B.
Kemal B.
Zamir B.

AFYON KARAHİSAR

Ali B.
İzzet B.
Musa Kâzım B.

AKSARAY

Kâzım B.
Neşet B.

AMASYA

Esat B.

ANKARA

Gazi Mustafa Kemal Paşa
(Reisicumhur)

ANTALYA

Dr. Cemal B.
Hasan Sıtkı B.

ARTVİN

Asım B.

AYDIN

Dr. Mazhar B.

Dr. Reşit Galip B.

Emin Fikri B.

Mithat B.

BALIKESİR

Kâzım Paşa (R.)

BİTLİS

İlyas Sami B.
Muhiittin B.
Muhiittin Nami B.

BOLU

Cevat Abbas B.
Fallih Rifık B.
Şükrü B.

BURSA

Asaf B.
Bakteriyolog Refik B.
CEBELİBEREKET

Ali Rıza B.

Avni Paşa

İhsan B.

ÇANAKKALE

Mehmet B. (M.)

Samih Rifat B.

Şükrü B. (İ. Â.)

ÇANKIRI

Mustafa Abdülhalik B. (V.)

Talât B.

ÇORUM

Ziya B.

DENİZLİ

Dr. Kâzım B.
Emin Arslan B. (M.)
Necip Âli B.

DIYARBEKİR

Zekâi B.

ERZİNCAN

Mustafa Saffet B.

ERZURUM

Asım B.

Aziz B.

Nafiz B.

Tahsin B.

ESKİŞEHİR

Ali Ulvi B.

Emin B.

GAZİANTEP

Ali Cenani B.

Kıtık Ali B.

GİRESUN

Hakkı Tarrık B.

Kâzım B.

Şevket B.

GÜMÜŞHANE

Cemal Hüsnü B.

Şevket B. (M.)

İSPARTA

Rıza B.

İÇEL

Emin B.

İSTANBUL

Ahmet Rasim B. (M.)

Akçoraoğlu Yusuf B.

Behiç B. (V.)

Dr. Refik B. (V.)

Edip Servet B.

Fuat B.

Hamdi B.

Hamdullah Suphi B.

Haydar B.

İhsan Paşa

İZMİR

Dr. Tevfik Rüştü B. (M.)
Mahmut Celâl B.
Mahmut Esat B. (M.)
Mustafa Necatî B. (V.)
Osmanzade Hamdi B.
Saraçoğlu Şükrü B. (M.)

KARS

Bedri B.
Dr. Sadrettin B. (M.)

KASTAMONU

Hasan Fehmî B.
Mehmet Fuat B.

KIRKLARELİ

Mehmet Nahlit B.
Şevket B.

KİRŞEHİR

Hazım B.
Lütfî Müfit B. (M.)
Yahya Galip B.

KOCAELİ

İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.

KÜTAHYA

Ragıp B.
Recep B. (V.)

MALATYA

Dr. Fazıl Berki B.
Dr. Hilmi B.
İsmet Paşa (Başvekil)

MANİSA

Bahri B.
Dr. Saîm B.
Kâni B.
Mehmet Sabri B.
Mustafa Fevzi B.

MARAŞ

Mehmet B.
Mithat B.

MARDİN

Nuri B.
Yakup Kadri B.

MUĞLA

Nuri B.
Şükrü Kaya B. (M.)
Yunus Nadi B.

ORDU

Halil Sıtkı B.
İsmail B. (M.)
RİZE
Hasan Cavit B.

SAMSUN

Avni B.

ŞİİRT

Mahmut B.

SİNOP

Recep Zühtü B.

SİVAS

Necmettin Sadık B.
Rasim B.
Şemsettin B.
TEKİRDAĞ
Cemil B.

TOKAT

Bekir Lütfî B.
Mustafa Vasfi B.
Şevki B.

TRABZON

Ali Becil B.
Danış B.
Hasan B. (R. V.)
Şefik B.

URFA

Ali Salıp B.
Dr. Rafet B.
Ferit Celâl B.
Mahmut B.
Refet B.

YOZGAT

Salih B.

ZONGULDAK

Ragıp B.
Mehmet Nafiz B.
Tunalı Hilmi B. (M.)

[Mühaller]

Diyarbakir	2
Konya	1
Ordu	1

ANADOLU - BAĞDAT DEMİRYOLLARI İŞLETME MÜDİRLİYETİ VE HAYDARPAŞA LİMAN VE RIHTIM İDARESİNİN 1928 SENESİ BEŞ AYLIK BÜTÇESİ HAKKINDA 1/62 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet 22 kânunuevvel 1927
Muamelat Müdüriyeti
Mukarrerat Şubesi
Adet
6/5446

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine
Anadolu - Bağdat Demiryolları İşletme Müdüriyeti ve Haydarpaşa Liman ve Rihtım İdaresinin 1928 senesi beş aylık bütçesi hakkında Maliye Vekâleti Celilesince tadilen tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 18 kânunuevvel 1927 tarihli içtimanda tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen-takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe
Mukaddeme

23 . 5 . 1927 tarihli ve 1042 numaralı kanun mucibince Devlet Demiryolları ve Limanlar İdarei Umumiyesine merbut bulunan Anadolu - Bağdat Demiryolları İşletme Müdüriyetinin 1927 bütçesi kânunuevvel nihayetinde hitam bulmaktadır.

Mezkûr kanunun (Mevaddı muvakkate) faslının üçüncü maddesinde Anadolu - Bağdat Demiryolları bütçesinin kemakân ayrı bulunması işaret buyurulmuş ve bu sebeple Demiryolları bütçesine Anadolu - Bağdat Demiryolları İşletme Müdüriyeti için bir gûna tahsisat konulmamış olmasıyla idarei mezkûrenin 1928 senesi muamelâtı için bir bütçe tanzimi zarurî olup şu kadar ki idarei umumiye bütçesinin Devlet bütçesine tevfikân hazıranda başlayıp hazıranda bitmesine mukabil mezkûr işletme müdüriyeti bütçesinin kânunusanide başlayıp kânunuevvelde bitmesi muamelâtı idariyede bazı gûna müşkülâtı mucip olduğundan bu defa yapılacak bütçenin (1 Kânunusani 1928 - gayeyi mayıs minüh) beş aylık olarak tanzimiyle senelik umumî bütçenin hazırandan itibaren idarei umumiye bütçesiyle birlikte takdimi tensip edilmiş ve bu esasa göre tanzim edi-

len bütçenin varidat ve sarfiyat esbabı mucibesi bervechi âti arz edilmiştir.

Varidat Bütçesi Esbabı Mucibesi

(1) Numara ile rapten takdim kılınan cetvelde mezkûr olduğu vech ile Anadolu - Bağdat Demiryollarının (1 Kânunusani 1928 mayıs Minüh) beş aylık varidatı (4 258 800) lira tahmin edilmektedir. Mezkûr cetvelin tetkikinden müsteban olacağı üzere işbu miktar 1927 senesinin ilk beş aylık muhammenatına nazaran (2 900 000) lira kadar nokсандır.

Şu kadarki bu muhammenat senenin bütün aylarının hâsılatı vasatisine kıyas edilmiş bir rakam olup halbuki takdim edilen bütçe (1 Kânunusani 1928 - gayeyi mayıs Minüh) beş aylık bir bütçe olmasına ve bu müddete tesadüf eden aylar hâsılatı, hasbelmevsim şühuru sabıkasından noksan bulunmasına nazaran muhammenatta senelik hâsılatın vasatı alındığı takdirde bu beş ay zarfında muhammenat kadar tahsisat elde etmek imkânı olamayacağından ve esasen geçen senenin beş aylık tahsilâtın da bunu müeyyit bulunmuş olduğundan tahminde mümkün olduğu kadar hakikate yaklaşabilmek esasına tebaan noksaniyle teklif olunmuştur.

Masraf Bütçesi Esbabı Mucibesi

Mukaddemede tafsilen arz edildiği vechile beş aylık bir zaman için ihzar ve takdim edilen işbu bütçe 1927 bütçesinin nevama temadisinden ibaret olduğu cihetle teşkilât dolayısıyla idarei umumiyeye nakledilen devair tahsisatının tenzili ve buna mukabil esbabı mucibesi âtide muharrer olduğu cevhibe işbu hat için fevkalâde bütçe tanzim edilmemesi dolayısıyla şimdye kadar fevkalâde bütçeden verilmekte olan masarifattan bir kısmının işbu bütçeye nakli gibi pek cüzî bir iki kalem zam ve tenzillerden başka esas itibariyle hemen, hemen hiçbir tadilât yapılmamış ve yekûn itibariyle (1927) bütçesinin beş aylık tahsisatına nazaran ancak (41 000) lira kadar cüzî bir fazla bulunmuştur ki bu da kısmen işbu hattın idarei umumiye masarifine iştirakinden ve kısmen ıslahı cinsi feres cemiyetine muavenet için yeniden bir tahsisat talep edilmesinden ileri gelmiş olduğundan takdim olunan işbu bütçeye sabıkına nazaran fazladır denilememek icap eder. Filhakika takdim

olunan bütçenin müfredatı tetkik olundukda (B) cetvelinde madde bemaadde gösterildiği vechile maaşat faslında Teşkilâtı Esasiye dolayısıyla işbu idareden kaldırılan ve devair tahsisatı kâmilten tenzil edilmiş ve bu itibarla yekûnen bu faslında (121 000) lira tasarruf icra edilmiştir. Buna mukabil mestur fasla (İdarei umumiye hissesi) namıyla (50 000) lira konulmuştur ki, bu da teşkilâtı idarei icabından olan zarurî bir masraftan ibaret bulunmaktadır.

Masraf faslına gelince : Bu faslın (1, 2, 3, 4, 5 ve 6) inci maddelerinde pek cüzî tenzilâtta maada hiçbir tadilât yoktur. (7) inci madde 1927 muhassasatına nazaran (18 000) kûsür lira fazla olup bu da takdim olunan bütçenin kış mevsimine tesadüf etmesinden ve mahrukat ile tenviratın bu mevsimde daha ziyade sarfedilmesinden ileri gelip maddenin yekûnu diğer ayların sarfiyatıyla birlikte nazarı dikkate alınarak kıyas edilirse işbu fazlalık hakikî bir fazlalıktır denilememek icap eder. 1927 bütçesine nazaran bu faslında icra edilen zamaimin en mühimmi (9) uncu madde tahsisatıdır. Filhakika bu maddenin tahsisatı 1927 muhassasatına nazaran (76 965) lira fazladır.

İşbu fazlalığın esbabına gelince; malum olduğu vechile şimdiki kadar Anadolu - Bağdat hattı her sene adi ve fevkalâde olmak üzere iki bütçe ile idare edilmekte idi. Fevkalâde bütçe için 22 nisan 1340 tarihli kanun mucibince alınan onbeş milyon liralık tahsisat ile meskûr hakkın harp ve zaman dolayısıyla tamir ve tecdidine lüzum görülen aksamı tamir ve ıslah edilmiş ve tabiatıyla tamirâtı müdemadiye masrafı azalmıştır. Beş ay için ayrıca fevkalâde bütçe taklif edilmemesine ve yalnız başlanmış işlerin ikmali için fevkalâde bütçe tahsisat bakiyelerinin devren istimali ile iktifa olunmasına binaen artık hat tamirat masrafının işletme masarifi meyanına ithali zarurî görülmüş ve bu itibarla yekûnen fazla görülen (76 000) kûsür liranın zait görülemeyeceği şüphesiz bulunmuştur. Bütçenin (3) üncü Masarifi mütenevvia faslında fasla görülen (39 000) kûsür liraya gelince; bunun (30 000) lirası İslahı cinsi feres cemiyetine muavenet için konulmuştur. Memleket için pey faydalı görülen işbu cemiyete müessesatı hususiyenin iştiraki hükümetçe esas itibariyle kabul edilmiş ve Anadolu - Bağdat işletmesinin de işbu muavenete iştiraki Başvekâleti celilece tensip buyurulmuş olmasına nazaran işbu tahsisatın menafii memleket namına kabulü icap edeceği gibi bu faslın üçüncü (Sigorta ücret ve sigorta sermayesi) maddesinde şabıkına nazaran fazla görülen (9 000) lira dahi sigor-

ta ücretinin seneliğinin defaten tediyesi zaruretinden münbais bulunmuştur.

Arz olunan işbu esbabı mucibeye ve hattın bariz bir surette meşhut olan nakliyatındaki tezayüdü dolayısıyla lüzum görülen ihtiyacatının temini zarurî bulunmasına göre ihtiyacı hakikyeye müstenit olarak tanzim ve takdim olunan işbu bütçenin aynen kabulü arz ve teklif olunur.

Başvekâleti Celileye

Anadolu - Bağdat Demiryolları İşletme Müdüriyeti ve Haydarpaşa liman ve rıhtım idaresinin 1928 senesi beş aylık Bütçe Kanunu lâyihası ve müfredatı tetkik olundu.

Bütçe Kanunu lâyihasının dördüncü maddesinde «22 nisan 1340 tarihli kanun ile beş sene zarfında sarf edilmek üzere Anadolu Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresi mebanî ve müessesatı ile âlât ve edavatının tamir, tecdit ve ıslahı için muhassas 15 milyon liradan idarei meskûrenin 1341, 1926, 1928 seneleri fevkalâde bütçelerine mevzu tahsisatın sarf edilemeyen miktarları 1928 (kânunu sani gayei mayıs) beş ay zarfında dahi devren sarf olunur diye muharrer olup halbuki gelecek senelere devri meşrut tahsisat Usulü Muhasebe Umumiye Kanununun 46 ncı maddesiyle sarahaten ilga edilmiş olduğundan, lâyihanın dördüncü maddenin tayyî lâzım gelmektedir. Şu kadar ki, mezkûr madde ile istihdaf edilen gayenin temini için Hazinece bütçede «22 nisan 1340 tarihli kanun ile kabul edilen tahsisatta müsteniden başlanılan inşaat ve tamiratın ikmali inşaatı masrafı» için masarifi fevkalâde namıyla dördüncü bir fasıl küşat edilip varidat cetveline nazaran fazla varidat gösterilen bir milyon liranın karşılık itihaziyle işbu fasıla 600 000 lira vazolunmuştur. Salifûlarz dördüncü ve yedinci maddelerinin tayyî suretiyle Hazinece tanzim edilen idarei mezkûre kanun lâyihasıyla masraf bütçesi leffen takdim kılınmış olmakla bu vechile iktisabı kanuniye eylemesine müsaade buyurulması arz olunur efendim hazretleri.

Kânunuevvel 1927
Maliye Vekili
Saraçoğlu Şükrü

Anadolu - Bağdat Demiryolları İşletme Müdüriyeti ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1928 Senesi Beş Aylık Bütçe Kanunu Lâyihası

Birinci madde — Merbut (A) cetvelinde gösterildiği vechile Anadolu - Bağdat Demiryollarının ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1928 se-

nesi (Kânunu sani - gayei mayıs) beş aylık masarifatı adiyesi 3 845 900 lira olarak tayin olunmuştur.

İkinci madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1928 senesi (kânunusani - gayei mayıs) beş aylık varidatı merbut (B) cetvelinde gösterildiği vechile 4 250 800 lira olarak tahmin edilmiştir.

Üçüncü madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdarelerinin bilcümle varidat ve hâsılatının usulü meriyye ve kavanin ve nizamatı mahsusasına tevfikân 1928 senesi kânunusani - gayeyi mayıs) beş ay zarfında dahi cibayet ve istifasına devam olunacaktır.

Dördüncü madde — İdarei meskûre fazla varidatında 400 000 lirasını ihtiyat malzeme idharına hasredilebilir.

Beşinci madde — Varidatın masarifi ve ihtiyat malzeme idharına tahsis olunan kısmından fazlası dördüncü maddede muharrer masarifata karşılık itihaz edilmiştir.

Altıncı madde — Bu kanun 1 kânunu sani 1928 tarihinden muteberdir.

Yedinci madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Nafia Vekili memurdur.

18 kânunu evvel 1927

Başvekil İsmet	Adliye Vekili Mahmut Esat
Müdafayı Milliye Vekili Mustafa Abdülhalik	Bahriye Vekâleti Vekili Mustafa Abdülhalik Hariciye Vekili
Dahiliye Vekili Şükrü Kaya	Tevfik Rüştü Beyeefndi İmzada bulunmadı
Maliye Vekili Saraçoğlu Şükrü	Maarif Vekili Mustafa Necati
Nafia Vekili Behiç	Ziraat Vekili Mustafa Rahmi
Ticaret Vekâleti Vekili Mustafa Rahmi Türkiye	Sihhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekili Doktor Refik
Büyük Millet Meclisi Bütçe Encümeni 22 Mazbata numarası 1/62 Esas numarası	

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Anadolu - Bağdat Demiryolları İşletme Müdüriyeti ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1928 senesi beş aylık bütçesi hakkında olup 22 kânunu

evvel 1927 tarihinde encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Nafia Vekili Behiç Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

1341 senesinden itibaren bütçesi Meclisi Âlice tasdik edilmekte olan bu idarenin 1926 bütçesi mart iptidasından kânunu evvel nihayetine kadar olmak üzere on aylık ve 1927 bütçesi dahi kânunu sani iptidasından kânunu evvel nihayetine kadar on iki aylık olmak üzere tasdik kılınmış idi.

Devlet Demiryolları ve Limanları İdarei Umumiyesinin teşkilât ve vasaitine dair olan 1042 numaralı kanunun üçüncü muvakkat maddesinde Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresi bütçesi ayrı bulunmak üzere muamelâtının idarei umumiye tarafından rüyet olunacağı ve müşterek masarifi dahi gayrisafi ton kilometrik nispetinde her iki idare beyninde taksim edileceği muharrer olup bu vaziyete göre her iki idare muamelâtı hesabiyesinde tenazuru temin için bütçe senelerinin aynı tarihten başlaması zarurî görülmüş ve bu noktayı nazara binaan Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresi için beş aylık bir bütçe tanzimi tesip edilmeyerek bu müddet zarfındaki hidematın ifası zımında lüzumu olan tahsisatın idarei meskûrenin 1927 bütçesine tahsisatı munzamma ilâvesi suretiyle temini mümkün olacağı mütalaasıyla teklif olunan kanun lâyihasının bu esas dairesinde tadili kararlaştırılmıştır.

Yeni lâyihanın birinci maddesi marûlarz beş aylık temdit hükmünü havidir. İkinci madde tahsisatı munzamma miktarına ait olup teklif olunan kanun lâyihasıyla bu idarenin kânunu sani 1928 iptidasından mayıs gayesine kadar olan beş aylık masarifi umumiyesi için 3 845 900 lira talep olunmuş iken bu miktar encümenimizce 654 500 lira noksaniyle 3 191 400 lira olarak kabul edilmiş ve bu meyanda dördüncü masarifi mütenevvia faslında yeniden açılan dördüncü maddeye Yarış ve İslah Encümenine muavenat olmak üzere vazolunan 30 000 liranın masarifi gayri melhuza tertibinden tediyesi daha muafik olacağı cihetle işbu tahsisat masarifi gayri melhuza tertibine nakledilmiştir.

Lâyihanın üçüncü maddesi idarei meskûrenin 1927 masraf bütçesinin üçüncü masarifi gayri mütenevvia faslının «Sigorta sermayesi» namı altındaki üçüncü maddesi unvanının tashihine müteallik bulunmaktadır. Teklif olunan lâyihada işbu tahsis bütçe metninde yapılmış iken lâyihanın esasındaki tebeddül dolayısıyla ayrı bir madde halinde ifade edilmesi münasip görülmüştür.

Lâyihanın dördüncü maddesi idarei meskûrenin 1927 Fevkalâde Bütçe Kanunu hükmünün mayıs 1928 gayesine kadar temdidine dairdir. Hükümetin teklifinde işbu madde hükmünün bütçeye 600 000 liralık bir tahsisat vazı suretiyle temin edilmesi düşünülmüş idi.

1927 bütçesinde tahsisatı munzamma itası şekli dolayısıyla teklif dairesinde bütçeye tahsisat vazı cihetine gidilmeyerek encümenimizce bu maksadın Fevkalâde Bütçe Kanunu hükmünün beş ay müddetle temdi meriyeti suretiyle temini mümkün görülmüş ve bu sebeple bu tahsisatın ayrıca muhafazasına lüzum görülmemiştir. Beşinci ve altıncı maddeler ise usule mütealliktir.

Bervechi bâlâ arz olunan esasat dairesinde yeniden hazırlanan kanun lâyihası Heyeti Umumiyeye arz ve takdim kılınmıştır.

29 kânunuevvel 1927

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Mazbata Muharriri	Kâtip
Samsun	Kütahya
Adil	Niyazi Asım
	Aydın
Ankara	Mühendis Mithat Bey
Mehmet Rifat	İmzada bulunmadı
Edirne	Elâziz
Faik	Hasan Tahsin
Bursa	Kırklareli
Muhlis	Nahit

Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1927 Senesi Âdi ve Fevkalâde Bütçe Kanunlarına Müzeyyel Kanun

Birinci madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1927 senesi Bütçe Kanununun ahkâmı sarıhası 1928 tarihine kadar temdit edilmiştir.

İkinci madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1928 senesi kânunu sani iptidasından mayıs gayesine kadar beş aylık masarifine mukabil 1927 bütçesinin merbut cetvelde muharrer muhtelif fasıl ve maddelerine ceman 3 191 400 lira tahsisatı munzamma olarak ilâve olunmuştur.

Üçüncü madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1927

senesi Masraf Bütçesinin üçüncü Masarifi mütenevvia faslının Sigorta sermayesine ait olan üçüncü maddesi unvanı (Sigorta ücret ve sermayesi) suretine tahvil olunmuştur.

Dördüncü madde — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1927 senesi fevkalâde Bütçe Kanunu ahkâmı dahi mayıs 1928 gayesine kadar temdit olunmuştur.

Beşinci madde — Bu kanun 1 Kânunusani 1928 tarihinden muteberdir.

Altıncı madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

F. M.	Nevi muhassesat	Lira
1	Maaşat, ücurat, yevmiyeler, aidat ve ikramiye	
1	Memurini daim ve muvakkate ve şimendifer mektebi muallimleri maaş ve ücuratı	460 000
2	Daimi ve muvakkat memurin ve müstahdemin ve amele, hamal, ve bekçi ücret ve yevmiyeleri	750 000
5	İkramiye	90 000
	Yekûn	1-300 000
2	İşletme masarifi	
1	Harcırah ve kilometre ikramiyeleri	1 000 000
2	Avrupa'da tetkik ve tahsil masrafı	20 000
3	Memurin hane kiraları ve mebani icrası	10 000
4	Kırtasiye, evrakı matbua, kitap ve mecmua bedeli	20 000
5	Demirbaş eşya ile ziraat ve sıhiye alât ve levazımı tamir ve tecdit masrafı	35 000
6	Posta ve Telgraf ve Telefon ücuratı ile akçe nakliyesi ve ilanat	14 000
7	Mebani ve edevatı muharrike ve mütearrike yağ, mahrukak, tenvirat ve tathirat vesair mevaddı müstehlike ve mualecat masarifi	700 000
8	Edevatı muharrike ve müteharrike tamirat masarifi	400 000

F. M.	Nevi muhassetat	Lira	F. M.	Nevi Muhassetat	
9	Hat ve köprüler ve telgraf hatlarının tamir masrafı ve liman ve rıhtım tathiri	360 000		cuklarına mahsus mektebe, şimendifer mektebi işe masrafına, memurin ve ailelerinden hasta olanlara muavenet masrafı	60 000
10	Mebani tamaratı, Bağdat hattında mebani inşaatı masrafı	50 000	17	Masarifi mütenevvia	7 000
11	Lokomotiflerin manevra masrafı, telgraf ve işaret elektrikiye, dinamo, akümülatör ve asansör masrafı	55 000		Yekûn	1 826 900
12	Transit vagonlarının tatili edevat ücreti	2 000	3	Masarifi mütenevvia	
13	Kaza ve eşyayı ticariye hasarat ve zaiyat tazminatı	3 000	1	Masarifi temsiliye	1 500
14	Masarifi muhakeme ve aidat	1 500	2	Masarifi gayri melhuza	33 000
15	Zarar ve ziyan	2 000	3	Sigorta sermayesi	30 000
16	Memurin tasarruf sandığına memurin ve müstahdemin ço-			Yekûn	64 500
				Yekûnu umumi	3 191 400

BAHRİYE, DAHİLİYE VE MAARİF VEKÂLETLERİYLE POSTA VE TELGRAF VE RÜSUMAT MÜDÜRİYETİ UMUMİYELERİNİN 1927 SENESİ BÜTÇELERİNDE MÜNAKALE İCRASINA DAİR (1/38), (1/46), (1/49), (1/64), (1/65) NUMARALI KANUN LÂYİHALARIYLA İDARE HEYETİNİN, BÜYÜK MİLLET MECLİSİ 1927 SENESİ BÜTÇESİNE TAHSİSATI MUNZAMMA İLÂVESİ HAKKINDA (2/11) NUMARALI TEKLİFİ KANUNİSİ VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bütçe Encümeni

22 Mazbata Numarası

1/38 Esas Numarası

46, 49,64,65 2/11

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Büyük Millet Meclisinin 1927 bütçesinin muhtelif fasıl ve maddelerine ceman 183 700 liranın tahsisatı munzamma olarak ilavesine ve Bahriye, Dahiliye ve Maarif Vekâletleriyle Rüşumat ve Posta ve Telgraf ve Telefon Müdüriyeti Umumiyelerinin mezkûr sene bütçelerinde münakale icrasına dair olup muhtelif tarihlerde encümenimize havale buyurulan kanun layihaları alakadar zevatın huzuriyle ayrı ayrı tetkik ve müzakere olundu.

Büyük Millet Meclisi bütçesine istenilen tahsisatı munzammadan 163 200 lirası aza tahsisatı maddesiyle uzaklık ve pahalılık zammı ve harcırah tertiplerine ve 20 500 lirası dahi muhtelif masraflar fasıl ve maddelerine ait olup bu miktara ilaveten Dahili Nizamnamenin iki yüz otuz birinci maddesi mucibince Mebusanı kiram için yaptırılacak rozet ve hamailin masarifine karşılık olmak üzere Müteferrika tertibine, bilahara talep olunan 1 500 lira ile masraf fasıllarına istenilen tahsisatı munzamma miktarı yekûnu 22 000 liraya baliğ olmuştur.

İntihap devresinin teceddüdü dolayısıyla Mebus adedi üç yüz on altıya baliğ olup halbuki Meclisi Âlinin 1927 bütçesine iki yüz seksen altı Mebus tahsisatı vaz edilmiş olduğundan karşılığı olmayan otuz aza tahsisatı yekûnu 108 000 lira ile bu nispette karşılığı olmayan uzaklık ve pahalılık zammı ve harcırah tertiplerine ilavesi talep olunan tahsisatı munzamma miktarının encümenimizce kabulü zaruri görülmüş ve muhtelif masraf fasıl ve maddelerine ilavesi talep olunan miktar ise teklifi kanuni esbabı mucibesinde izah olunan mütalaaya ve ayrıca alınan izahata binaen kabul edilmiştir.

Devairi saireye ait münakale miktarı ise ceman 174 300 liradan ibaret olup bu miktardan 40 000 li-

rası Bahriye ve 50 000 lirası Dahiliye ve 25 800 lirası Maarif Vekâletleri bütçelerine ve 27 500 lira ile 31 000 lirası dahi Rüşumat ve Posta ve Telgraf ve Telefon Müdüriyeti Umumiyele bütçelerine ait olup bu bapdaki kanun layihalarına merbut esbabı mucibelerde dermeyan olunan mülâhazat encümenimizce de varit görülerek teklifatı vakıa şayanı kabul görülmüştür. Ancak Dahiliye Vekâleti bütçesinin 282 nci Tahriri Nüfus masarifine ait fasılın ikinci maddesinden harcırah tertibine münakalesi talep olunan 50 000 liradan 20 000 lirasının bu sene açılmayacağı anlaşılan 285 nci Tatbikat Mektebi masrafı faslından münakalesi daha muvafık görülmüş ve teklifatı vakıayı tevhidden yeniden tanzim kılınan kanun layihası Heyeti Umumiyeye arz ve takdim kılınmıştır.

28 Kânunuevvel 1927

Reis	Reisvekili
Edirne	Burdur
Şalkir	Salih Vahit
Mazbata Muharriri	Kâtip
Gaziantep	Kütahya
Ali Cenani	Niyazi Casım
Aza	Aza
Ankara	Edirne
Rıfat Bey	Faik
İmzada bulunmadı.	
Aza	Aza
Erzurum	İsparta
Nafi Atuf	Mükerrem
Aza	Aza
Elaziz	Balıkesir
Hasan Tahsin	Ali Şuuri
Aza	Aza
Bursa	Tokat
Muhlis	Şevki
Aza	Aza
Sivas	Samsun
Remzi	Adil

Aza
Kırklareli
Nahit

Aza
Kırşehir
Yahya Galip Bey
İmzada bulunmadı.

Aza
Niğde
Mehmet Ata

Aza
Yoğat
Süleyman Sırrı

Büyük Millet Meclisinin 1927 Senesi Maliyesi Bütçesinin Muhtelif Fasil ve Maddelerine Ceman 185 200 Liranın Tahsisatı Munzamma Olarak İlavesine ve Bazı Devair Bütçelerinde Münakale İcrasına Dair Kanun

Birinci Madde — 1927 senesi maliyesi Büyük Millet Meclisi bütçesinin merbut (1) numaralı cetvelde muharrer fasıl ve maddelerine ceman 185 200 lira tahsisatı munzamma olarak ilave olunmuştur.

İkinci Madde — Merbut (2) numaralı cetvel muhibince bazı devairin 1927 senesi maliyesi bütçelerinin muhtelif fasıl ve maddeleri arasında ceman 174 300 liranın münakalesine mezuniyet verilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Dördüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

(1) NUMARALI CETVEL

F. M.	Nevi muhassetat	Lira
1 2	Aza tahsisatı	108 000
5 —	Uzaklık ve pahalılık zammı	25 200
7 1	Mefruşat	2 000
7 2	Otomobil	1 000
7 4	Telefon	1 000
8 1	Tenvir ve teshin	3 000
9 1	Meclis masarifi müteferrikası	1 500
11 3	Harcırah	30 000
11 4	Melbusat	1 500
11 6	Vasaiti nakliye masrafı	1 000
13 —	Matbaa işletme masrafı	1 000
15 2	Meclis inşaatı	10 000

Ceman yekûn : 185 200

(2) NUMARALI CETVEL

Fasıl	Madde	Nevi muhassetat	Tenzili lâzım gelen	Zammı lâzım gelen
Rûsumat Müdiriyeti Umumiyesi				
232	3	Merakibi Bahriye ve Vesaiti nakliye ile vinçlerin devri çark masrafı	27 500	
215	1	Mazulin maaşı		500
215	2	Mazulin maaşı tahsisatı fevkalâdesi		2 000
221	2	Merkez kırtasiyesi		2 000
222	—	Merkez müteferrikası		3 000
225	1	Vilâyat tenvir ve teshini		2 000
225	2	Vilâyat kırtasiyesi		3 000
226	—	Vilâyat müteferrikası		5 000
228	1	Bedeli icar		5 000
228	3	Defatir ve evrakı matbua		5 000
			Yekûn :	27 500
				27 500

Dahiliye Vekâleti

282	2	Tahriri nüfus masarifi mütenevviyasi	30 000	
285	—	Tatbikat mektebi masrafı	20 000	
276	4	Harcırah		50 000
			Yekûn :	50 000
				50 000

Posta ve Telgraf ve Telefon Müdüriyeti Umumiyesi

312	2	Kıymetli evrak beyiyesi	31 000	
304	1	Vilâyat tenvir ve teshini		8 000
307	1	Bedeli icar		2 000
307	3	Defatir ve evrakı matbua		6 000
307	4	Harcirah		5 000
309	2	Bendiye		10 000
			<hr/>	<hr/>
		Yekûn :	31 000	31 000

Maarif Vekâleti

534	2	Vilâyat demirbaşı	500	
548	—	Kurslar masarifi	300	
551	4	Muallim mektepleri masarifi	10 000	
551	5	Lise ve ortamektepler masarifi	15 000	
530	1	Merkez mefruşatı		250
531	2	Merkez kırtasiye		250
535	1	Vilâyat tenvir ve teshini		200
536	—	Vilâyat müteferrikası		300
538	3	Defatir ve evrakı matbua		800
538	4	Harcirah		21 000
558	—	Meslek (Ticaret) Mektepleri masarifi		3 000
			<hr/>	<hr/>
		Yekûn :	25 800	25 800

Bahriye Vekâleti

810	1	Bedeli icar	4 000	
812	1	Tayinat	22 000	
813	1	Melbusat	14 000	
822	—	Memaliki ecnebiye harciraı		40 000
			<hr/>	<hr/>
		Yekûn :	40 000	40 000
		Ceman yekûn :	174 300	174 300

**KARADENİZ BOĞAZI TAHLİSİYE İDARESİNİN 1928 SENESİ BÜTÇESİ HAKKINDA (1/66)
NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI**

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Muamelât Müdiriyeti
Mukarrerat Şubesi
Adet
6/5507

27 . 12 . 1927

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi bütçesi hakkında Maliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 25 Kânunuevvel 1927 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyhisiyle esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe Lâyhısı

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi Bütçe Kanunu lâyhisiyle varidat ve masarif cetveleri ve müfredatlı izahname makamı âli vekâletpe-nahilerine takdim kılındı.

Tahlisiye İdaresinin varidatı Karadeniz Boğazından geçen sefain ve merakibi bahriyenin beher tonilâtosundan istiyfa edilegelen beş kuruluş (Rüsümü tahlisiye) ile hâsılâtın hesabı cari suretiyle bankalara tevdiinden mütehasıl (Faiz) ve memurin ve müteakidin maaşlarından tevkif olunan (Aidatı tekaüdiye) ve Rumeli şubei tahlisiyesindeki bir kıta arazi (Bedelli icar) mndan ibarettir.

İdaresinin 1928 senesi varidatı merbut (A) cetvelindeki gösterildiği vechile 297 280 lira olarak tahmin edilmiş ve masarifatı da kezalik merbut (B) cetvelinde iraei olunduğu üzere 291 872 lira olarak tespit olunmuştur.

1927 senesinin on aylık Rüsümü tahlisiye tahakkukatına nazaran 1928 senesi rüsümü tahlisiye varidatı 1927 senesi için tahmin ve bütçeye vaz edilmiş olan varidatın aynı olmak üzere vaz ve terkim kılınmış ve hesabı cari suretiyle bankalara mevdu hâsi-

latın faiz nispetinin tezyidi dolayısıyla faiz miktarı muhammeni, senesi sabıkaya göre 2 500 lira fazlasıyla 5 000 ve aidatı tekaüdiye ise senesi sabıka misillü 5 200 lira ve arazi bedelli icarına 80 lira ki : Minhayselmecmu 1928 senesi varidatı umumiyesi berveçhi bâlâ 1927 senesine nispetle 2 580 lira fazlasıyla 297 280 lira olmak üzere tahmin ve terkim kılınmıştır.

Masraf bütçesine gelince : 1928 senesi bütçesinin maaş ve masarif kısmında 1927 senesine nazaran meşhut olan bir miktar fazlalık tafsilâtı mezkûr bütçenin müfredatlı izahnamesinde musarrah olduğu üzere liman muamelâtını derede ifa eden sefainden rüsümü tahlisiyeyi cibayet etmek için mahalli mezkûrde (Kavak rüsümü tahlisiye kâtibi) ve merkezde görülen lüzum ve ihtiyaç üzerine (Evrak ve dosya kâtibi) unvanlarıyla iki memur ilâvesi ve vesaiti tahlisiye ile efradı arızalı olan kaza mahallerine süratle nakil ve isal etmek üzere Rumeli şubei tahlisiyesi için mubayaa olunmuş ve 1928 senesinde Anadolu şubei tahlisiyesi için kezalik mubayaası takarrür etmiş olan iki adet otoşeniyi idare edecek iki şoförle şube merkezleri için görülen ihtiyaca mebni iki odacı ve kezalik Rumeli şubesi için bir telefon memuru ilâvesiyle idare umur ve muamelâtının bir kat daha tavzih ve tanzimi ve bazı memurin, müstahdemini idarenin maaşatına teklif edilen bir miktar zamaim ise mumâileyhimin maaşlarını nisabı marufuna iblâğ ve meşhut olan faaliyet ve mesailerine bir nişanei takdir ile beraber maişeti hazıranın müşkülâtını bittevin vazifelerine daha ziyade bir şevk ve gayretle çalışmalarının temini maksadına matuf bulunduğu ve açık denizdeki sabit fener işaret dubasında ve boğaz haricindeki ıssız ve sarp sahillerde her türlü mahrumiyetler içinde en müşkül vazai fi tahlisiyeyi iktiham eden ve maaşları dun olan müstahdemini ve efradın maaşlarına da yarımşar ve birer lira gibi cüzi ve mütefavit miktarda zamaim icrası ve Şube müdürlerine bilfiil hidematı tahlisiyede bulunmaları hasebiyle muallimler misillü yazlık ve kışlık elbise bedelâtı verilmesi ve Müdiriyeti Umumiye makamı için de Mu-vazanei umumiyeye dahil olan Müdiriyeti umumiyeler misillü senevi beş yüz lira tahsisatı maktuanın itası dolayısıyla masarif bütçesine 1927 senesine nispetle 4 699 lira fazla tahsisat konmuştur.

Boğaz dahilinde Poyraz mevkiinde yapılacak tahlisiye teşkilâtıyla fener işaret dubası iştirâ ve muba-yaası ve 1927 senesi bütçesinde tamirat için mevzu olan mebalîğ ile muhtacı tamir bir halde bulunan Rumeli mıntakasındaki mebalîğın kısmı azamının tamiri ikmal edildi ise de, tahsisatın ademi kifayesine binaen mahalli mezkûrde bulunan ve muhtacı tamir olan diğer mebanî ile Anadolu cihetindeki mebanînin tamiratını ikmal ve Ağva ile Kefken mevkilerinde natamam kalan mebanîi tahlisiyenin itmamı inşa-atiyle tamirat ve telvinatı için münasip bir miktar mebalîğ bütçenin füsulu aidesine vaz ve ithal edilmiştir.

Masraf müfredat bütçesinin tetkikinden müste-ban buyrulacağı veçhile 1927 senesi bütçesiyle senei haliye bütçesi arasındaki fark yalnız fazlalıktan olmayıp füsul ve mevaddı aidesinde görüleceği üzere bazı mevaki kadro ve masraflarında tenkihat icasıyla bir miktar tasarrufat temin edildiği gibi, bu günlerde İstanbul'a muvasalat edecek olan Hollandalı tah-lisiye mütehasısının senei haşiye zarfında her türlü ihtimalâta karşı ikmalî tetkikat demediği takdirde 1928 senesinde münasip bir müddet istihdamı halin-de tesviye olunmak üzere 1927 senesi bütçesine mev-zu tahsisattan 1928 senesi bütçesine yalnız 1 000 lira konularak 3 000 lira tasarruf edilmiştir.

1340 senesi zarfında senei sabıkaya ait tediye olu-nan maaş ve masarifat olup mahsubu icra kılınmak üzere üçüncü faslın onbeşinci maddesine vazolunan 10 970 lira tahsisat, memurunin 1340 senesi şubat mahı maaş ve tahsisatı esmanı balığası olan 8 231 lira ile kezalık 1340 senesinde tahakkuk ettirilen müs-tahidmini idarenin 2 739 liradan ibaret elbise bedeli vesaire masarifi olmakla 1340 senesinde idare bazı devletler delegesi tahtı murakabesinde bulunması ve 1341 senesi bütçesi de ancak nisan içinde vürut ey-lemiş olması hasebiyle meblâğı mezkûr bizzarur 1341 senesi zarfında tesviye olunmuş isede, senei mezkûre bütçesine teallük ettirilmemiş olduğundan, mephu-suanın tahsisat berveçhi maruz yalnız muamelei mah-subiyesi icra kılınmak üzere bütçeye vazolunmuştur.

Eski seneler düyunu olarak altıncı fasla vazolu-nan 102 lira tahsisat 26 Mayıs 1927 tarihli Muhase-bei Umumiye Kanununun doksan ikinci maddesine tevfikanı konulmuştur.

Mütehasısın icra edeceği tetkikat ve göstereceği lüzuma taliken emri siparişi tehir edilmiş olan boğaz haricindeki fener işaret dubasının esmanı olmak üze-re tahmin edilen mebalîğ ve masarifatın bütçede açıl-an faslı mahsusundan tesviyesi zarurî bulunduğu

gibi bazı roket istasyonlarıyla yeniden mubayaa edi-lecek roket alât ve edevatın ve müceddeden vesaiti tahlisiye ve nakliyenin tamir, inşa ve iştirasiyle ma-sarifatı ve Poyraz mevkiinde müceddeden tahlisiye tesisatı ve sisli havalarda sefaının buldukları arz ve tul derecelerini bildirmek üzere tahlisiye sahasının müteferrik mahallerinde telsiz telgraf tesisatı ve mü-tehasıs tarafından lüzum gösterilecek sair tesisatın esmanı ve masarifatı ve bu bapta istihdam olunacak memurin ve efrat ücreti ve mebalîği tahlisiye inşaat ve tamiratı masarifatinin senini sabıkadan müdev-ver mevcutla 1928 senesinde husule gelecek fazla varidat karşılık tutularak salifülarz fasıldan tesviyesi zarurî ve muvafık görülmüştür.

İdarenin Osmanlı Bankasının Londra şubesinde bulunan esham ve tahvilât ve nükudunun 1928 se-nesi zarfında tasfiye ve tahsilî kaviyen memul bulun-masına mebanî, bundan istihsal edilecek mebalîğden memurin, müstahdemnin ve mütekaidin ile eytam ve eramilin 1341 senesinden evvelki senelerden mütera-kim maaşları tesviye edilmek üzere 1928 senesi büt-çesinin varidat ve masarifat kısımlarına kezalık birer fazla mahsus küşat edilmiştir.

1928 senesi varidat bütçesi bâlâda izah olunduğu esbaba mebnî 1927 senesine nispetle 2 580 lira ve masarifat bütçesi de 1927 senesine nispetle 4 699 lira fazlasıyla tespit ve tanzim olunmakla berayı tasdik arz ve takdim kılınmıştır, efendim.

Maliye Vekâleti Celîlesinin 22 Kânunuevvel 1927 tarih ve (48887/328) numaralı tezkere suretidir :

Ticaret Vekâleti Celîlesinden Hazineye gönderi-len Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 se-nesi bütçesiyle kanun ve esbabı mucibe lâyihası ve teferrüatı tetkik olundu.

1. Lâyihada idarenin varidatı birinci maddede ve masarifatı da ikinci maddede gösterilmiştir ki; bu Muhasebei Umumiye Kanununun 28 noi maddesiyle vazolunan usule muhaliftir. Umumiyetle Bütçe Ka-nunlarında masarifat birinci maddede ve varidat da ikinci maddede gösterilmekte olduğundan mezkûr lâyihanın birinci madde masarifata ikinci maddesi de varidata tahsis kılınmak suretiyle tadil edilmiştir.

2. Lâyihanın üçüncü maddesi mevcut teamül ve usule tebaan beşinci madde olarak teklif olunmuştur.

3. Dördüncü maddenin «İndelikâtıza istihdam olunacak memurin ve efrat ücretine sarfolunabilir» suretindeki son fıkrası da, Muvazenei Umumiye Ka-nunu mucibince bu suretle memurin istihdamı caiz olmadığı gibi geçen sene bütçesinde de bu fıkra mev-

cut olmadığından tayyedilmek suretiyle dördüncü madde yazılmıştır.

4. Beşinci madde ahkâmı cezaiyei ihtiva etmektedir. Muhasebei Umumiye Kanununun otuzuncu maddesinin (E) fıkrası mucibince hükmü bir seneden fazla zamana şâmil maddelerin Muvazenei Umumiye Kanunlarında dercedilemeyeceği muharrer olup bu gibi mevadin ancak ayrı bir kanunu mahsus suretiyle teklif edilmesi lâzım geleceğinden mezkûr madde hükmü ayrı bir kanunla teklif edilmek üzere dercedilmemiştir.

5. Bütçeye merbut kadroda bazı memuriyetler için teşkilâtı devlette muadili bulunan memuriyetler maaşından fazla maaş teklif edildiği görülmüştür. Teşkilâtı devlette muadili bulunan memuriyetler maaşından fazla maaş teklifine mahal görülemediğinden, memurin kadrosu da bu esasa göre yeniden tanzim edilmiştir.

Esbabı maruzadan dolayı Hazinece tadilen tanzim olunan kanun lâyihasıyla bütçe ve kadronun iktisabı kanuniyet eylesesinde mahzur olmadığı arz olunur efendim hazretleri.

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

Bütçe Encümeni

24 Mazbata Numarası

1/66 Esas Numarası

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Karadeniz Boğazı tahlisiye idaresinin 1928 senesi bütçesi hakkında olup 22 Kânunuevvel 1927 tarihinde encümenimize havale buyurulan kanun lâyihasıyla varidat ve masarif cetvelleri Ticaret Vekâleti Vekili ve Tahlisiye Müdürü Umumiye Beyler hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Varidat Kısmı

Karadeniz Boğazı tahlisiye idaresinin Karadeniz Boğazından çıkan vapurlardan beher tonilâto için beş kuruş hesabıyla istiyfa ettiği tahlisiye resmi ile bankadaki mevduatından aldığı faizden, memurin ve müstahdemin tekaüt aidatından ve arazi icar bedelinden ilâve olan varidatı geçen seneye nispetle 2 580 lira fazlasıyla 297 280 lira olarak teklif ve encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Varidatta geçen seneye nazaran görülen 2 580 lira fark, bu sene mevduattan alınacak faiz fazlası ve arazi icar bedeli mukabilidir. Sair devletlerdeki teşkilâta mümasil olarak idare için hususî bir Tekâüt sandığı teşkilî hakkında geçen sene Bütçe Encüme-

nince izhar olunan fakat yeni Müdürü Umumi tarafından yapılmakta olan tetkikatın henüz ikmal edilememesi yüzünden temin edilemeyen temenniye bu sene de lüzumlu görmekteyiz.

İdarenin Osmanlı Bankasında mevcut ve kıymeti muharrerelerine nazaran yekûnu 85 000 İngiliz lirasına baliğ olan eshama ait tasfiye muamelesinin 1928 senesinde katî surette intacını da bu münasebetle şayanı temenni addediyoruz.

Masarif Kısmı

Hükümet tarafından geçen seneye nazaran 4 699 lira fazlasıyla 291 872 lira olarak teklif olunan masarif bütçesi encümenimizce yapılan tenzilât üzerine 277 897 lira olarak tespit edilmiştir.

Maaşat ve ücurat ve tahsisatı fevkalâde fasılları - netice itibariyle kadrodan üç kişinin azalmasına rağmen - liman muamelâtını Büyükdere'de ifa eden sefainden tahlisiye rüsümünü cibayet etmek üzere (Kavak rüsümü tahlisiye kâtibi) ve merkezde (Evrak ve dosya kâtibi) unvanlarıyla iki memurun, tahlisiye vesait ve efradın kaza mahalline süratle sevkini teminen alınacak iki otoşeni şoförü ve iki odacının kadroya ilâvesi ve bazı memurin ile efrat ve çavuşlara yapılan ve encümenince de muvafık görülen zamaim neticesi olmak üzere geçen seneden biraz farklı olarak teklif ve kabul edilmiştir.

Altıncı masarif faslı maddeleri arasında teklif olunan Müdürü Umumiye tahsisatı maktuası emsaline kıyasen kabul edilmiş olmakla beraber maaşat tertipleri kısmına naklolunmuştur.

Altıncı Masarifi muhtelif faslımın 1, 10, 12 nci maddeleri muayyen esas ve hesaplar üzerine tespit edilmiş olduğundan teklif veçhile kabul olunmuştur. Yalnız 11 nci Meclisi idare ücuratı içtimaiesi tertibi - Haftada birden fazla içtima edilmek kaydıyla - dört Meclisi idare azası için 4 000 liradan 2 500 liraya tenzil edilmiştir.

On üçüncü Hayat sigorta bedeli maddesinin unvanı, tahlis işleriyle muvazzaf memurin ve efradın kazalara karşı da sigorta edilmesini teminen (Hayat ve kaza sigorta bedeli) suretinde tashih edilmiştir.

1341 senesi zarfında tedfiye olunan senini sabıkaya ait maaş ve masarifin mahsubu keyfiyetinin Bütçe Kanununa bir madde ilâvesiyle temini usule daha ziyade muafık görülmüş ve bu husus için teklif olunan tahsisat tayyedilmiştir.

Sekizinci fasıl ile teklif olunan 1 000 lira mütehasıs ücreti tahlisiye idaresi hakkında tetkikatta bulunmak üzere davet edilen ve bu daveti kabul ile

harcırah ve ivaz talep etmeksizin memleketimize geçerek tetkikatını icra ve raporunu tevdi eylemiş bulunan Hollandalı mütehassısa hatıra ve cemile makamında itası muvafık görülen münasip bir hediye için 500 lira olarak kabul edilmiştir.

Bu suretle kanun lâyihasının birinci maddesi 277 897 ve ikinci maddesi 297 280 lira olarak kabul olunmuştur. Üçüncü madde şeklen tadil ve dördüncü madde olarak Masarif bütçesinden tayyedilen 10 970 liranın mahsubuna mezuniyeti mutazammın hükmü ihtiva etmek üzere encümenimizce idare olunmuştur.

Lâyihanın dördüncü maddesi bu seneye teşmil edilecek ahkâm tasrih olunmak suretiyle beşinci madde olarak tadilen kabul olunmuştur.

Usule mütedair olan beşinci ve altıncı maddeler numaraları tebdil olunmak suretiyle aynen bir kabul tadilen tanzim olunan kanun lâyihası ile merbutatı Heyeti Umumiyeye takdim kılındı.

22 Kânunuevvel 1927

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Mazbata Muharriri	Mazbata Muharriri
Edirne	Bursa
Faik	Muhlis
Kâtip	
Kütahya	Ankara
Niyazi Asım	Rifat
Erzurum	Erzurum
Aziz	Nafi Atuf
İsparta	Elâziz
Mükerrerem	Hasan Tahsin
Balıkesir	Tokat
Ali Şuuri	Şevki
Sivas	Samsun
Remzi	Adil
Kırklareli	Kırşehir
Nahit	Yahya Galip
Niğde	Yozgat
Ata	Süfeyman Sırrı

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 Senesi Bütçe Kanun Layihası

Hükümetin Teklifi

Madde 1. — Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi masarifi merbut (A) cetvelinde irae. olunduğu üzere 291 872 lira tahsis olunmuştur.

Madde 2. — İdarei mezkûrenin (1928) senesi varidatı merbut (B) cetvelinde muharrer olduğu üzere 297 280 lira tahmin kılınmıştır.

Madde 3. — İdarenin sinini sabıkadan müdevver mevcudu ile 1928 senesinde tahakkuk edecek fazla varidatı masraf bütçesinde açılacak faslı mahsusa tahsisat kaydedilerek Meclisi İdare kararıyla bir kıta müceddet ihtiyat fener dubasıyla yeniden roket alât ve edevatı mubayaa ve masarifatına ve Poyraz mevkiinde müceddeden tahlisiye tesisatına ve yeniden mobani ve vesaiti tahlisiye ve nakliyenin tamir ve inşa ve iştirasına masarifatı müteferriasına ve sefaine seyrüseferi temin ve sisli, puslu, tipili havalarda mevkilerinin tayini için sevahilde muhteriatı ceddeden olan telsiz telgraf istasyonlarının ihdası ile masarifatı sairesine sarf olunabilir.

Madde 4. — Müdiriyeti mezkûrenin sinini sabıka bütçe kanunlarının işbu kanun ve kavaninin saire ile fesih ve tadil edilmeyen ahkâmı bakidir.

Madde 5. — Bu kanun 1 Kânunusani 1928 tarihinden muteberdir.

Madde 6. — Bu kanunun ahkâmını icraya Ticaret Vekili memurdur.

24 Kânunuevvel 1927

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliyeye Vekili	Bahriye Vekâleti Vekili
Mustafa Abdülhalik	Mustafa Abdülhalik
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili
Şükrü Kaya	Doktor Tevfik Rüştü
Maliye Vekâleti Vekili	Maarif Vekili
İsmet	Mustafa Necati
Nafia Vekili	Ziraat Vekili
Behiç	Mustafa Rahmi
Ticaret Vekâleti Vekili	Sihhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Bütçe Encümeninin Teklifi

Birinci Madde — Karadeniz boğazı tahlisiye idaresinin 1928 senesi masarifi için merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği veçhile 277 897 lira tahsisat ita kılınmıştır.

İkinci Madde — Karadeniz boğazı tahlisiye idaresinin 1928 senesi masarifine karşılık olan varidat merbut (B) işaretli cetvelde muharrer olduğu üzere 297 280 lira olarak tahmin edilmiştir.

Üçüncü Madde — İdarenin 1928 senesine devredilecek mevcuduyla senei mezkûre zarfında tahakkuk edecek fazla varidatı bir taraftan varidat bütçesine irat ve diğer taraftan masraf bütçesinde açılacak faslı mahsusa tahsisat kayıt ve işbu tahsisat Meclisi

İdare kararıyla yeni bir ihtiyat fener dubası ve roket alât ve edevatı ve tahlisiye hidematına lüzumu olan alelumum mebai ve vasaitin mubayaa ve inşaatına ve Poyraz mevkiinde yeniden bir tahlisiye istasyonu ve sevahilde sefaine mevkilerinin bildirecek telsiz istasyonları telsiz ve idaresine sarf olunur.

Dördüncü Madde — Karadeniz boğazı tahlisiye idaresinin 1340 senesi maaş ve masarifatına ait olup idarei mezkûrece 1341 senesinde tediye edilmiş olan

10 970 liranın ait olduğu senesi tertiplerinden icrayı mahsubuna mezuniyet verilmiştir.

Beşinci Madde — Tahlisiye idaresinin 1927 senesi Bütçe Kanununun üçüncü, dördüncü, beşinci ve sekizinci maddeleri ahkâmı 1928 senesinde dahi ca-ridir.

Altıncı Madde — Aynen kabul.

Yedinci Madde — Aynen kabul.

(A) CETVELİ
MASRAF BÜTÇESİ

F. M.	Nevi Muhassetat	1928 senesi için		Heyeti Umumiyece kabul olunan
		Hükümetçe teklif olunan	Encümence kabul olunan	
1	Maaşat			
1	Müdiri umumi (1)	1 200	1 200	
2	Merkez memuriyeti (1)	4 140	3 780	
3	Anadolu ciheti memurin, müstahdemini (1)	11 718	11 718	
4	Rumeli ciheti memurin, müstahdemini (1)	13 842	13 842	
5	Ağva mevkii memurin, müstahdemini (1)	3 576	3 576	
6	Kefken mevkii memurin, müstahdemini (1)	3 804	3 804	
7	Poyraz mevkii memurin, müstahdemini (1)	3 576	3 576	
8	Fener duba kaptan ve tayfası	4 788	4 788	
	Fasıl Yekûnu	46 644	46 284	
2	Ücurat			
1	Müstahdemini daime (1)	13 560	13 200	
3	Tahsisatı fevkalâde	122 982	122 697	
4	Müdiri umumi muhassetatı maktuası	500	500	
5	Mütekaidin, eytam ve eramil			
1	Maaş	3 142	3 142	
2	Tahsisatı fevkalâde	3 497	7 497	
	Fasıl Yekûnu	10 639	10 639	
6	Masarifi Muhtelifi			
1	Fener duba kaptan ve kaptan muavinleriyle ihtiyat kaptan ve tayfasının tayin bedelâtı	5 988	5 988	
2	Sevahil müdir, muallim, tabip, cerrah ve muallim muavinlerinin hayvan yem bedelâtıyla roket beygirlerinin arpa, saman, çayır ve kaya tuzu esmanı.	6 259	6 259	
3	Sevahil müdiri, muallim, muallim muavinleriyle, kâtip, sermakiniist ve fener duba kaptan ve kaptan muavinleri ve ihtiyat kaptanının sayfiye ve şitaiye elbise bedelâtı.	990	990	

(1) Cetveli merbuttur.

F. M.	Nevi Muhassetat	1928 senesi için		Heyeti
		Hükümetçe teklif olunan	Encümence kabul olunan	Umumiyece kabul olunan
4	Sevahil müstahdemini ile, fener duba tayfasının sayfiye, şitaiye, elbise, kundura, serpuş, gamsele, gocuk ve iş elbisesi bedelâtı.	15 334	15 334	
5	Tenvir, mahrukat esmanı.	7 404	7 404	
6	Bedeli icar.	1 500	1 500	
7	Mefruşat esmanı	2 000	2 000	
8	Tamirat masarifi.	13 000	13 000	
9	Harcırah.	2 000	2 000	
10	Eşya ve eczayı tıbbiye ve kırtasiye ve levazımâtı ile, müstahdeminin hastahane masarifi ve top mahalline hartuç ve funya esmanı ve telefon hututu için levazım esmaniyle daire telefon ücreti ve romörkür ve motor ücreti ve muvakkat ücret ve masarifi müteferrika ve kazazedegânının ilbas ve işe masarifi.	20 000	20 000	
11	Meclisi idare ücreti içtimaiyesi.	2 500	2 500	
12	İdare ve sevahili memurini ile efrat ve çavuşlarına ve fener dubası kaptanlarıyla tayfasına mükâfatı nakdiye.	2 500	2 000	
13	Hayat ve kaza sigorta bedeli. 1341 senesi zarfında sinini sabıkaya ait tekiye olunan maaş ve masarifat olup mahsubu icra kılınmak üzere vazolunan tahsisat.	4 000	4 000	
		10 970	—	
	Fasıl Yekûnu	95 945	89 475	
7	Telgraf ücreti	500	500	
8	Ecnebi mütehasıs ücreti	1 000	500	
9	Eski seneler diyunu	102	102	
	Yekûnu Umumi	291 872	277 897	

(B) CETVELİ

VARİDAT BÜTÇESİ

1	Karadeniz boğazından mürur eden sefain ve merakipten beher rüsum tonilâtosu beşer kuruş hesabıyla alınacak rüsumu tahlisiye.	287 000	287 000	
2	Varidatı Muhtelifiye			
1	Memurin, müstahdemin, mütekaidin, eytam, eramil maaşatından tevkif olunan aidatı tekaüdiye	5 200	5 200	
2	Bankalarda hesabı cari suretiyle tevdi olunan hâsılat faizi	5 000	5 000	
3	Arazi bedeli icrası	80	80	
	Fasıl Yekûnu	10 280	10 280	
	Yekûnu Umumi	297 280	297 280	

(Masraf bütçesinin birinci maaşat ve ikinci ücretat fasıllarına mevzu tahsisatın müfredatını mübeyyin
cetveldir.)

Nev'i memuriyeti	Adet	Maaş	Ücret
İdarei merkeziye			
Müdürü umumî	1	100	
Muhasebe müdürü	1	50	
Muhasebe mümeyyizi	1	35	
Muhasebe muamelât kâtibi	1	30	
Muhasebe kâtibi	1	20	
Rüsumu tahlisiye kâtibi	1	35	
Rüsumu tahlisiye kâtibi refiki	1	15	
Kavak rüsumu tahlisiye kâtibi	1	20	
Tahrirat müdürü ve Meclisi idare başkâtibi	1	35	
Mübeyyiz	1	15	
Evrak ve dosya memuru	1	15	
Levazım memuru	1	30	
Kavak anbar memuru	1	15	
Mimar	1		50
Odacı	2		30
Anadolu ciheti			
Müdür	1		115
Muallim	1	30	
Tabip	1		80
Cerrah	1		60
Kâtip ve anbar memuru	1	17	
Telefon memuru	1	20	
Muallim muavini	1	18	
Cankurtaran sandal çavuşu	2	14	
Cankurtaran sandal birinci reisi	2	12	
Cankurtaran sandal ikinci reisi	2	11	
Cankurtaran sandal tayfası	24	10	
Roket çavuşu	5	13	
Roket onbaşı	4	11	
Topçu onbaşı	1	11	
Roket efradı	35	9,5	
Topçu efradı	4	10	
Hastahane hademesi	2	9,5	
Telefon hat neferi	2	9,5	
Sermarangoz	1	18	
Nakkaş	1	10	
Demirci	1	9,5	
Kalaycı	1	9,5	
Şoför	1		100
Odacı	1		20
Rumeli ciheti			
Müdür	1		115
Muallim	1	30	
Tabip	1		80

Nev'i memuriyeti	Adet	Maaş	Ücret
Cerrah	1		60
Kâtip ve anbar memuru	1	17	
Telefon memuru	1	20	
Sayren düdüğü sermakinisti	1	30	
Muallim muavini	1	18	
Cankurtaran sandal çavuşu	2	14	
Cankurtaran sandal birinci reisi	2	12	
Cankurtaran sandal ikinci reisi	2	11	
Cankurtaran sandal tayfası	27	10	
Roket çavuşu	6	13	
Roket onbaşı	6	11	
Roket efradı	47	9,5	
Sayren düdüğü neferi	1	12	
Sayren düdüğü neferi	1	10	
Sayren düdüğü neferi	1	9,5	
Hastahane hademesi	2	9,5	
Telefon hat neferi	2	9,5	
Marangoz	1	15	
Nakkaş	1	10	
Kalaycı	1	9,5	
Şoför	1		100
Odacı	1		20
Ağva mevkii			
Muallim	1	25	
Tabip	1		80
Kâtip ve anbar memuru	1	10	
Cankurtaran sandal çavuşu	1	14	
Cankurtaran sandal birinci reisi	1	12	
Cankurtaran sandal ikinci reisi	1	11	
Cankurtaran sandal tayfası	12	10	
Roket onbaşı	1	11	
Roket efradı	8	9,5	
Telefon hat memuru	2	9,5	
Kefken mevkii			
Tabip	1		80
Kâtip ve anbar memuru	1	10	
Cankurtaran sandal çavuşu	1	14	
Cankurtaran sandal birinci reisi	1	12	
Cankurtaran sandal ikinci reisi	1	11	
Cankurtaran sandal tayfası	12	10	
Roket onbaşı	1	11	
Roket efradı	10	9,5	
Telefon hat neferi	2	9,5	
Poyraz mevkii			
Muallim	1	25	
Tabip	1		80
Kâtip ve anbar memuru	1	10	

Nev'i memuriyeti	Adet	Maaş	Ücret
Cankurtaran sandal çavuşu	1	14	
Cankurtaran sandal birinci reisi	1	12	
Cankurtaran sandal ikinci reisi	1	11	
Cankurtaran sandal tayfa	12	10	
Roket onbaşı	1	11	
Roket efradı	8	9,5	
Telefon hat neferi	2	9,5	
Fener dubası mürettebatı			
Birinci kaptan	1	30	
İkinci kaptan	1	25	
Birinci kaptan muavini	1	20	
İkinci kaptan muavini	1	20	
İhtiyat kaptan	1	20	
Göverte losturomosu	2	16	
Fener losturomosu	2	15	
Bölük emini	1	13	
Tayfa	19	11	

